Zaterdag 18 Augustus 1917. Derde Jaargang Nr. 228

Prijs: 6 Centiem voor geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal in de week

AANKONDIGINGEN:
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand ..... 5.—
Voor 6 maand ..... 10.—
Voor één jaar ..... 18.—

Redaktie, Beheer en Aankondigingen:
ROODESTRAAT, 44
ANTWERPEN

DE OPSTELRAAD:
Raf VERHULST, Dr. Aug. BORMS Alb. VAN DEN BRANDE
Met de vaste medewerking
van Hoogleeraar Docter Antoon JACOB

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de Redaktie.

AANKONDIGINGEN:
Tweede blad, den regel 2.50
Derde id. id. ..... 1.—
Vierde id. id. 0.50
Doodsbericht ..... 5.—

OFFICIEELE BERICHTEN

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, Donderdag 16 Augustus. — Officieel:

De vijandelijke aanval in **Vlaanderen**, die zich op het oogenblik nog tot op 30 km. breedte uitstrekt, is met groote verliezen ineengezakt. Alleen bij **Driegrachten** aan het **IJzerkanaal** en bij **Langemark** behaalde de tegenstander plaatselijke voordeelen. Daar wordt nog gevochten. Van **St-Julies** ten Noord-Oosten van **Ieperen**, tot **Warneton** aan de **Leie** wordt de vijand rusteloos teruggeworpen.

In **Artois** en bij **Verdun** sterk geschutvuur.

In het Oosten niets van belang.

VAN OOST- EN NOORD-ZIJDE

Weenen, Donderdag 16 Augustus. — Officieel:

RUSSISCH EN ROEMEENSCH GEVECHTSTERREIN

Legergroep von Mackensen:

Beoosten **Marasesti** hebben Duitsche regimenten den vijand over de **Sereth** geworpen, waarbij ze meer dan 3500 gevangenen maakten, alsmede 16 vuurmonden en over de 50 machinegeweren namen.

Bij **Straoani** mislukten forsche aanvallen van den vijand, door aanmerkelijke versterkingen gevoed.

Front aartshertog Jozef:

Aan de boven **Susita** week de vijand op de hoogten bewesten **Racoasa** beoosten **Soveja**. Honved-regimenten ontrukten hem den **ugr Resbouilui.**

Front prins Leopold van Beieren:

Niets bijzonders.

BALKANFRONT

Niets te melden.

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Niets te melden.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Donderdag 16 Augustus. — Officieel:

Vanochtend om kwart vóór vijf hebben de geallieerden opnieuw op een breed front (bezuiden) en benoorden **Ieperen** aangevallen. Er wordt zwaar gevochten. Wij vorderen in spijt van den taaien tegenstand des vijands.

Aan het slagfront bij **Lens** zijn drie nieuwe tegenaanvallen van den vijand tegen onze nieuwe stellingen gisteravond gebroken. Ons geschut heeft een ophooping van vijandelijke troepen bij **Cité Sainte Auguste** uiteengejaagd.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Donderdag 16 Augustus. — Officieel:

Langs heel het front beperkte geschutstrijd. Niets van bijzondere beteekenis.

TELEGRAMMEN

De strijd op de fronten

In het Oosten

Berlijn, 16 Augustus. — In het Zuidwestelijk deel van Moldavië hadden gevechten van beteekenis plaats. Ter beveiliging van Avarescu's aftocht boden Russen en Roemenen op de hoogten ten Oosten en Noordoosten van Soweja verbitterden tegenstand.

Tusschen Putna en Soesita is reeds Kesasisca bereikt.

Intusschen drongen de Centralen van het Zuiden uit verder op.

Ook op den Westeroever van de Sereth gaat de aanval verder.

Bij Panciu werd snel een verlaten kamp van een divisie met een ontelbare menigte munitie en ander krijgsmateriaal buit gemaakt.

De tweede groote slag in Vlaanderen en Frankrijk

Berlijn, 16 Augustus. — In het Westen zijn de Entente-bondgenooten nagenoeg op het geheele front tot een algemeenen aanval overgegaan. In Vlaanderen en Artois en aan de Aisne liep de Engelsche en Fransche infanterie den 15n en 16n storm, terwijl voor Verdun de artillerieslag nog voortduurt.

In Vlaanderen trachtten de Engelschen den 15n door sterke aanvallen ten Oosten van Bixschoote, alsook ten Zuidwesten van Westhoek hun stellingen te verbeteren. Nadat al die aanvallen waren afgeslagen, zwol 's middags en 's avonds het Engelsche artillerievuur aan de kust, alsook in het vak van Ieperen en dat van Merckem tot groote hevigheid aan. Zonder ophouden raasde het vuur tot den ochtend door, toen het omtrent 5.20 uur aan het front van Draaibank tot de Leie tot een orkaan werd.

Even voor zessen begon de Engelsche infanterie tusschen Bixschoote en Oost-Taverne den aanval. De strijd is in vollen gang. Van Oost-Taverne naar het Zuiden tot aan Deule lag een sterk Engelsch vuur in onverzwakte hevigheid op de Duitsche stellingen.

Groote bedrijvigheid van de vliegers en luchtgevechten begeleidde den infanteriestrijd.

In Artois, waar de Engelschen, evenals in Vlaanderen, de voorste Duitsche stellingen dor een vernielingsvuur van vier weken lang in trechtervelden hadden veranderd, gingen de Engelschen reeds in dn vroegen ochtend van den 15en tot den aanval over. Hier zetten zij op het front tusschen Hulluch en Méricourt, ten Zuiden van Lens, alle vier Kanadeesche divisies in.

Met taaie dapperheid stormden de Kanadeezen, die het Engelsche opperbevel steeds aan de moeilijkste en bloedigste punten laat vechten, den ganschen dag tegen de Duitsche stellingen. Ten Noorden van Lens zakten de Kanadeesche stormgolven bloedig ineen; zoo ook ten Zuiden van Hulluch.

Aan weerszijden van Loos gelukte het hun in de eerste linie door te dringen. De Engelschen wierpen hier de Kanadeezen in dichte gelederen in het vuur. Ze voerden in automobielen steeds versche reserves aan, maar evenals in Vlaanderen was het ook hier niet mogelijk het aanvankelijke succes door te zetten. Tegenaanvallen van de Duitschers wierpen de Kanadeezen weer terug en wonnen het verloren terrein grootendeels terug.

Vergeefs renden de Kanadeezen steeds weer met doodsverachting tegen de Duitsche stellingen op. Tot den avond waren tien aanvallen afgeslagen. Kort vóór middernacht trachtten de Engelschen nog eens, na sterk geschutvuur, door te dringen. Weer tevergeefs.

De aanbrekende morgen vertoonde voor de Duitsche stellingen velden met vijandelijke lijken, ontzettend van uitgestrektheid.

De Franschen vielen met weinig geluk op het Aisne-front aan. In den voormiddag van den 15en werd ten Zuidoosten van Cerny een Fransche aanval afgeslagen. Daarop begon 's middags een sterk geschut- en mijnvuur op de Duitsche stellingen. Van Cerny tot Craonne volgden, nadat het granaatvuur zich omstreeks 6 uur tot roffelvuur had ontwikkeld, sterke aanvallen.

Ondanks de verliezen, die de Franschen in het spervuur leden, vielen zij telkens weer aan, maar hun inspanning was vergeefsch. Door een tegenaanval werden ze overal weer verdreven.

Vóór Verdun woedt de artillerieslag door. Het Duitsche geschutvuur belette echter de Fransche batterijen zoo zwaar te schieten als de vorige dagen. Tegen den avond verslapte het Fransche vuur merkbaar.

's Nachts werden de Duitsche stellingen met afwisselende kracht beschoten, van het bosch van Avricourt tot de Laurette-hoogte.

Talrijke patroelje-gevechten aan weerszijden van de Maas liepen voor de Duitschers gunstig af.

Tegenover het Cheppy-bosch alsook ten Noorden van het Laurette-bosch brachten de Duitsche stormtroepen en patroeljes vele gevangenen binnen.

BURGERLIJKE GEVANGENEN

Berlijn, 16 Augustus. — De geruchten over een algemeene uitwisseling van geïnterneerde burgers tusschen Duitschland en Frankrijk zijn, helaas, voorbarig. Weliswaar heeft Frankrijk kortelings een voorstel ontvangen van Duitschland, om bij verdere interneering van door ziekte verzwakte gevangenen in Zwitserland ook geïnterneerde burgers daarin te betrekken. Daarover wordt nu echter nog onderhandeld.

Eerst Vlaming en dan Belg

Ook « Vrij België » komt tot die konklusie. De hr Al. Janssens, die doet als een aktivist en zich passief noemt, zal ons in die bewering wel tegenspreken, maar wij zullen bewijzen hetgeen wij zegden.

Bedoelde medewerker van Van Cauwelaert en Hoste plaatst in een der laatste nummers van « Vrij België » een kort artikel getiteld « Belgisch en Vlaamsch belang », daarin stelt hij aan zich zelf de voor een passieve meest netelige vragen:

Wat ben ik eerst, Vlaming of Belg?

Wat ben ik eerst in de orde van mijn gevoelens?

Wat gaat voor bij mij, een Vlaamsch of een Belgisch belang?

Het zijn dezelfde vragen die de opstellers van de « Vlaamsche Stem », toen het oogenblik gekomen was, niet aarzelden te beantwoorden, en die op de gedenkwaardige zitting van het A. N. V. te Antwerpen, waar Dr. Jacob het woord voerde over zijne afstelling, op het tapijt werden gebracht. Een aktivist hoeft zich niet aan levensgevaarlijke kronkelingen over te leveren om die kwesties te beslechten, evenmin als een Iersch, een Poolsch of een Zuid-Afrikaansch nationalist last heeft om de verhouding van zijn volk tot zijn onderdrukkers te bepalen.

Er is geen enkel passief flamingant (we bedoelen niet beroepsflaminganten wel te verstaan) of hij is en voelt zich eerst Vlaming en dan Belg, en hij offert volgaarne een Belgisch belang op wanneer, zooals het steeds het geval was in het verleden, dit Belgisch belang lijnrecht aan het Vlaamsche is tegengesteld. Wie dat niet doet is onbetwistbaar een goede onderdaan voor het unitariseerend België, maar in ieder geval geen Vlaamschgezinde.

Ziehier nu hoe de heer Al. Janssens het pleit beslecht:

« M. i. is de toedracht van de vraag **(wat de Vlamingen het nauwst aan het hart ligt, het Vlaamsch of het Belgisch belang)** van grooter gewicht dan het antwoord zelf.

Het is met die vraag, dat **ze** ons **van alle kanten** op de hielen zitten, dat **ze** ons in 't nauw willen brengen. »

Steller bedoelt met **ons** de passieven en met **ze** de aktivisten en de franskiljons. Hij antwoordt op zijn beurt met vragen te stellen:

« He daar, rekel! In welke wateren zijt gij nu verzeild? Gij zijt toch zeker wel eerst katholiek, of liberaal, of wat anders en dan Vlaming? »

De heer A. Janssens meent dat daar niet op te antwoorden valt. Hij stelt echter de vragen verkeerd. Hij vergist zich. Een rechtzinnig Vlaamschgezinde offert volgaarne een **politiek**-liberaal, klerikaal af « wat anders »-belang op voor zijn taalrecht. Het is juist te wijten aan de omstandigheid dat onze politiekers dat nooit of bijna nooit deden dat wij 85 jaar als bedelaars werden behandeld en met aalmoezen weggezonden. Verklaarde de heer volksvertegenwoordiger Prof. Dr. Frans Van Cauwelaert, na een lam verzet tegen de jongste ongelukswet op het lager onderwijs, niet zelf uitdrukkelijk dat de nieuwe wet geen voldoening gaf, dat het woord van Hoste-vader waar bleef: « hier wordt een volk vermoord », maar dat wij toch de wet maar moesten stemmen, wij zouden dan naderhand den strijd aanbinden om ons volledig taalrecht te veroveren. (Meeting te Merksem met Dr. Van de Perre, eenige dagen voor de stemming van de wet.)

Ook hij plaatste een politiek, en niet het katholiek, belang van een ministerie boven het taal- en ekonomisch belang van geheel een volk. Wij zijn er ver mee gekomen.

De heer A. Janssens zegt over de kwestie « eerst Vlaming en dan Belg » het volgende:

« De meeste van de levende Vlamingen zijn tegelijkertijd als Vlaming en Belg op de wereld gekomen. (Om die spitsvondigheid te verklaren noemt hij « eerst Vlaming en dan Belg », de Vlamingen die voor 1830 geboren zijn, aldus onbewust zelf bewijzend dat Vlaming-zijn onafhankelijk is van de voortdurend wisselende staatkundige verbonden waarin een volk kan leven.) Als Vlaming heet het verder, door hun bloed, door hun taal, door hun opvoeding en karakter, door hun spieren en zenuwen, door hun aard en gemoed, als Belg... omdat de Vlamingen Belgen zijn. »

Zoodus door niemendal, noch door taal, noch door aard, enz., enz., maar omdat ze **op een bepaald oogenblik** Belgen zijn. Morgen zijn ze misschien Franschen, indien de Entente haar zin krijgt, omdat ze dan Franschen zijn, of zullen de bewoners van Zeeuwsch-Vlaanderen, Hollandsch-Limburg en van de linker Rijnoever Belgen zijn, omdat ze Belgen zullen geworden zijn, indien de Broqueville's programma van annexionisme en politieke verbonden gezegviert.

Is het dus zoo moeilijk de vraag te beslechten, gaat het wisselvallige en het tijdelijke dan boven het bestendige en naar wij hopen het eeuwige, zoolang onze Vlaamsche bodem bewoond zal zijn?

* * *

Aangaande de kwestie wie ons het liefst moet zijn Vlaanderen of Belgïe, moeten wij geen woorden verliezen. Daarin is de heer Al. Janssens het geheel met ons t' akkoord waar hij zegt: « Bij ons Vlamingen is het aangenomen dat België totnogtoe zich als een stiefvader heeft gedragen. Daarom hebben wij de moeder lief », en steller vergeet er bij te voegen: « en haten wij den stiefvader zoolang hij niet tot een beter begrip van zijn plichten gekomen is ».

Dat is totdusver niet gebeurd en niets, hoegenaamd niets wijst er op dat het ooit gebeuren zal. Het is schoon verduldig eenigen tijd te hopen dat de stiefvader in een goeden vader zal veranderen, maar het wordt misdadig dit zoo lang vol te houden tot het door hem mishandelde kind bijna heelemaal dood is gestampt. België is en bleef nog altijd de stiefvader van Vlaanderen en « het onderscheid in onze liefde » blijft bestaan.

Nu komt echter de groote vraag, de « watervraag » uit den Platduitschen katechismus:

« Wat kiest gij, het Vlaamsch of het Belgisch belang? Wat ziet gij liefst van de twee? »

Onze passivist haalt er een, hij zegt het gelukkiglijk zelf, hinkende vergelijking bij:

« Daar hebt gij Nandje, een zwarten krullebol van een vluchtelingetje, — hij leeft in een hondenkar, och arme! aan den weg naar Vugt — ik heb hem een peer en een perzik voorgehouden: Wat moogt ge best, Nandje? En Nandje keek met groote oogen van den perzik naar de peer, en van de peer naar den perzik. En hij zei zoetjes: Alle twee meneer ».

En nu antwoordt de heer Janssens op de vraag: « Wat kiest gij, het Vlaamsch of het Belgisch belang? » net als zijn kroezelkopje: « Alle twee meneer ».

Maar, als de perzik nu eens stinkend rot was geweest, dan zou Nandje gezegd hebben: de peer moet ik hebben, en in zijn binnenste zegt onze passieve: ik kies een Vlaamsch belang boven een Belgisch dat ons sedert 1830 verknecht en verfranscht, ons de vruchten uit den Vlaamschen boomgaard steelt, maar ik mag het niet luidop zeggen want **ze zitten ons op de hielen, ze brengen ons in het nauw.** »

Inderdaad, het slot van het artikel laat in feite geen twijfel bestaan aangaande de keuze:

« **Als** wij ooit moesten kiezen tusschen die beide belangen... Wel, dan zullen wij kiezen. Kan het ooit een Belgisch belang wezen om ons Vlaanderen te knechten, om ons volk ten doode op te schrijven, dan gaat het hard tegen hard. Als we ooit kiezen **moeten**, wordt het een strijd als bij Shakespeare: **« To be or not to be ».**

Kan het duidelijker? Wij zijn heelemaal t' akkoord. Alleen de konsekwentie is weer uitgebleven. De passieven voelen wel Vlaamsch maar ze handelen er niet naar. Zij hebben ons volk ten doode laten opschrijven, en als het eens zoover is dat zij er zich met eigen oogen kunnen van overtuigen, **dan** zullen ze kiezen... wanneer het te laat zal zijn.

M.

STAD en LAND

OM Mgr. MERCIER TE REDDEN. — Bij Mercier's volgelingen, voelt men de dringende noodzakelijkheid, den Kerkvorst, die in zijnen strijd tegen de Vlamingen geene palen meer kent en die daardoor hevigen weerstand uitgelokt heeft, te ondersteunen en te dekken. Thans wordt een huldebetoon rondgegeven, waarin den Kardinaal vertrouwen en dank uitgesproken wordt. Met alle mogelijke drukking wordt de geestelijkheid ertoe aangezet, door hunne handteekeningen de eenheid van den klerus te staven en elk Vlaamsch-aktivistisch streven in de kiem te stikken. Men zal zich niet hoeven te verwonderen over het hooge cijfer der handteekeningen, gezien de aangewende middelen. Duizend hunner kunnen het niet halen bij honderd goede Vlaamsche namen die het wagen, tegen de anti-Vlaamsche politiek van den Kardinaal op de rechte plaats protest aan te teekenen.

ONZE FRANSCHE BONDGENOOTEN. — Onlangs schreef het deftig, ernstig Fransche dagblad « Le Temps »:

« Het Belgische volk vertoont zich voortaan een en onverdeelbaar, en het is voor Duitschland voldoende geweest al zijn belangstelling te wijden aan de diepe scheuring tusschen Belgen van het Noorden en Belgen van het Zuiden, opdat het gevaar dat zou ontstaan tengevolge van de bestuurlijke scheiding duidelijk voor ieders oogen zou verschijnen, en opdat die formule voor altijd van 't zij gelijk welk politiek programma der politiek in België zou worden geweerd. »

De om onze toekomst zoo angstig bezorgde « Temps » vraagt zich dus niet af: is die of die hervorming in den grond nuttig en wenschelijk voor het land? Neen het volstaat dat de Duitschers er zich mee bezighouden om ze voor eeuwig te bannen.

Laten wij aan de « Opinion Wallonne » de zorg over die Fransche domheid doorslaand te beantwoorden. Het federalistisch orgaan schrijft letterlijk:

« Volgens den stelregel van de « Temps », zou het passen van al de Belgische politieke programma's al de beschouwingen te weren die de Duitschers hadden ingevoerd en *die vroeg of laat door onze wetgeving in België zouden ingevoerd geworden zijn.* Het verplicht onderwijs, bijvoorbeeld, en de Vlaamsche hoogeschool in Gent mocten bepaald opgegeven worden door de Belgische politieke partijen die er de voorvechters van waren. Gij moet, Vlamingen, afstand doen van al die verzuchtingen, vermits de Duitschers ze hebben verwezenlijkt!!

» Men begrijpt niet dat de « Temps », ernstig en deftig dagblad, zich als spreekbuis laat gebruiken voor dergelijke domheden. »

Wij wel! Frankrijk zal nooit toelaten dat de Vlamingen in een Entente-België hun rechten verkrijgen.

'T IS VER GEKOMEN. — 't Is ver gekomen! Kardinaal Mercier moet verdedigd worden in den « Telegraaf » van Woensdag 11 Juli 1917, door... Gustje Monet!

Kardinaal en papenvreter doen samengaan, dat kan alleen het doodsgevaar van een partij die er van bewust is, dat haar dagen met duizel-snelheid afrollen...

Mercier wordt zonder blikken of blozen genoemd: « de machtige kerkvorst, die aan de wereld een zoo schitterend voorbeeld van vaderlandschliefde (!) geeft ». Hij beklaagt zich, dat een Roomsch-Katholiek zelf overgaat tot het aktivisten-kamp, en de pen opneemt tegen Mercier, maar... vergeet daarbij dat hij zelf — als vrijdenker — zich naast Mercier schaart, om te kampen tegen het Vlaamsche volk!

De mentaliteit van zulke lui gaat inderdaad wal al te verre, als men bedenkt dat vrijdenkers en geestelijken volgens hen wel samen mogen werken waar het gaat om het arme Vlaamsche volk uit te roeien, maar, dat katholieken zich niet eens tegenover katholieken mogen stellen om het te beletten!!

Of het ver gekomen is, oordeele men overigens alleen daàr aan reeds dat een Leonce du Castillon onder den titel: « Ze willen Mercier weg » er volle twee kolommen aan wijdt in 't « Belgisch Dagblad » van 9 Juli. Zijn die heeren niet reeds gestraft alzoo gedwongen te zijn zoo'n hibrydisch trio te vormen?

VERKOCHTEN. — Onder de hoofding: « Le 14 Juillet. Vive la France! » drukt « La Belgique » van 14 Juli l.l., al haar bewondering en haar vurige liefde uit voor « la grande patrie ». Door haar regels wil de geest van de « Marseillaise » ademen, en 't is al van « jusqu'au bout! » dat men leest. Niet voor de bevrijding van den Belgischen bodem ijveren die lieden, maar voor de « libération dus sol français ». De slag van de Marne doet hun zieke hersenen nog zinderen, en hun ooren tuiten van opgetogenheid als de fluit van een automatieken paardekensmolen; voor al het overige zijn ze stekeblind!...

Die mollen mentaliteit uit zich in de meest stompachtige opvattingen. « La Belgique Française » geurt zoo erg naar de Parijsche persannalen, dat men, alhoewel ze te Leiden (!) gedrukt wordt, wanen zou een chauvinistenblad van Parijs te lezen... Maar och! hoe kan het ook anders; wiens brood men eet, enz. Fransch geld eischt Fransche propaganda!

DE GOEDE BEDOELINGEN VAN BROEDER WAAL. — Voor wie er nog een oogenblik aan twijfelt, zij het volgende uittreksel van de « Opinion Wallonne » van 15 Juli, waarin ze de uitbreiding van haar werking bloot legt, voldoende: « reden van ons versterkt optreden; vernietiging van een Fransch kultuur-brandpunt; de Gentsche hoogeschool. »

Neen, broeder Waal wij ons niet enderjukken!

P. B.

In naam der Vrijheid en der Beschaving

De Entente — en spreekt men van de Entente, dan bedoelt men Engeland: de ziel der Entente — beweert te strijden voor de beschaving, voor de vrijheid der kleine naties, en in naam dier vrijheid dwong het die landen tot den oorlog of sleurde ze erin mede, tot verwezenlijking van heb- en heerschzuchtige plannen, terwijl het thans de neutralen en België rantsoeneeren doet en tracht uit te hongeren, terwijl de vorsten der kleine staten welke het aan hun lot overliet, thans als ballingen op vreemden grond rondzwerven...

Engeland beweert te strijden voor de vrijheid der kleine naties, en om de rassen die werkelijk werden of nog worden onderdrukt en die thans om vrijheid roepen en strijden, bekreunt het zich niet. Wij bedoelen de Polen en de Ieren, de Finnen en veel andere meer, evenals de Vlamingen: die tweedeklas-burgers, vreemdelingen op eigen bodem, verstoken als volk van hunne rechten, enkel goed geacht om zonen, goed en geld te offeren.

Engeland beweert te strijden voor beschaving en vrijheid en in zijn inpalmingszucht, terwille van goud- en diamantvelden, terwille ook van zijn strijd om heel Afrika, beroofde het de Zuid-Afrikaansche Boerenrepublieken van hunne vrijheid terwijl in Indië, waar steeds hongersnood heerscht en waar de onafhankelijkheid en de vrijheid der Hindoes eens gesmoord werd in tranen en bloed, de haat steeds diep in de harten steken blijft.

Engeland beweert te strijden in naam der beschaving en der vrijheid, en in naam zijner beschaving, nu 15 jaar geleden, om den heldhaftigen weerstand van Transvalers en Vrijstaters te breken, hongerde het in de reconcentrados of folterkampen de uit hun aan de vlammen prijsgegeven woningen verjaagde Boerenvrouwen en -kinderen uit, zoodat na maanden 20.000 dezer aan gebrek en ziekte bezweken waren!

Wij spreken niet van de gruwelen in den loop eener eeuw in het geruïneerde Ierland gepleegd, wat het gevolg had dat millioenen Ieren hun vaderland verlieten voor Amerika en Australië en waar de haat jegens den Brit na jaren en jaren nog even diep in de ziel blijft geworteld!

Engeland beweert te strijden in naam der vrijheid en der beschaving, en in naam dier vrijheid tracht het nog steeds de onzijdige staten in den oorlog te wikkelen of ze er toe te dwingen, en omdat de wijze Regeeringen dezer volkeren hun land aan de ontzettingen en verwoestingen van den krijg niet overleveren willen, dreef het er den Amerikaan toe, die uit het bloed en de verdelging en de ruïne van 't oude Europa, milliarden dollars haalde, die landjes op rantsoen te stellen en belemmert tegelijkertijd de vrijheid der zeeën!

O huichelarij, en in naam van menschenliefde, vrijheid en beschaving hongert het hier en elders vrouwen en kinderen, grijsaards en mannen uit, breekt derwijze de toekomst der rassen, moordt deze uit, levert de minbedeelden over aan tering, zenuwzwakte en bloedarmoede, om eens een droom te verwezenlijken: alleen in 't zieltogende Europa de meester, de heerscher te wezen; meester tevens van half Azië en heel Afrika, meester van 't rijke Mesopotamië! En om dien droom wil het van geen vrede weten, moeten alom nog, en maanden en maanden lang, menschen blijven uitgehongerd, moeten nog stroomen bloeds vergoten worden, en dorpen en steden neergeschoten! Ondertusschen loert de Vereenigde Staten, die reeds aan Spanje Cuba en de Filippijnen ontnam, reeds naar Mexico en andere veroveringen.

In naam dier vrijheid en menschenliefde verbiedt Engeland thans dat spek en reuzel in genoegzame hoeveelheid uit Amerika naar het uitgeputte en aan zijn doeleinden geofferde Belgische volk worde gezonden, terwijl de zonen van dit volk zich moesten dood vechten om Kales en thans aan den IJzer voor de roôfpolitiek van dit land, dat alle vredesaanbod, alle vredelievende overeenstemming blijft afwijzen en derwijze bewerkt dat nog millioenen menschen gaan worden gedood of verminkt; dat nog schoone streken gaan worden verwoest; dat nog duizenden en duizenden families van have en goed, van broodwinner en steun, van man en vader en zoon gaan worden beroofd!

Geen vet en spek voor den uitgeputten Belg, omdat de landbouwers en veefokkers — zoo schreef de « Belgische Socialist » — hun vee aan de Duitschers verkoopen. Nu, om dien maatregel zal de

buitenman eens wel lachen, daar hij voor zichzelf over genoegzame hoeveelheden vet, boter en kaas, goede melk en eieren, krachtig meel en groenten en oort beschikt, en daarbij veel geld verdient, terwijl de tobbers, de ploeteraars, de zwoegers, de arbeiders en kleinburgers der steden en nijverheidscentra zijn die het meest worden getroffen. En de dood kan dan nog maar steeds een rijkeren oogst onder de verzwakten vergaren!

Zoo deelde een geneesheer, wiens kliënteel sinds maanden verdrievoudigd is, mij onlangs mede dat, zoo de oorlog nog één jaar of langer duurt — en de vooruitzichten zijn zoo donker daar de Amerikaan naar een vijfjarigen oorlog uitkijkt — en blijven de vetstoffen, die dag aan dag schaarscher worden en boven alle gewone beurzen staan, uit, dat de werkende krachten dan in België zullen gebroken zijn en de tering nog een grooter gedeelte onder de bevolking zal weghalen, tering wier verwoesting thans reeds opzienbarend is. Wij gewagen niet van de kinderen welke onder de tegenwoordige omstandigheden uit verslapte ouders geboren worden en waarvan een aanzienlijk aantal tot vroegtijdigen ondergang is voorbestemd.

Ja, ijzingwekkend woekert de tering onder de bevolking der steden voort. De dood zegeviert dus niet alleen in en om de loopgraven; ook in de gezinnen. Dagelijks vallen er meer en meer, zonder genade, in naam van vrijheid, beschaving en vooruitgang!

Zoo kan ik eene uiterst gezond gelegen gemeente van 10.000 zielen aanwijzen waar vóór den oorlog gemiddeld ongeveer 35 inwoners jaarlijks aan tering leden en waar dit cijfer thans tot 250 in gestegen. Wat zal het na verloop van een jaar wezen?

En toch willen de fanatieken, de verblinden, de « patriotards » die vooral over de grens een genoeglijk leventje slijten en zelfs vet daartoe betaald worden, van geen verzoening, van geen vriendschappelijke overeenkomst weten, overeenkomst waartoe toch eens met de centrale machten zal dienen te worden overgegaan. Voor hen moet er nog één en meer jaren worden geleden, mag het Belgische ras verslappen, mogen dood en nood er een derde van neerslaan, als zij maar genieten en geld winnen in naam der vrijheid, hunner menschenliefde en hunner beschaving!

Oorlog tot het uiterste! Slachting en verwoesting, honger en ziekte, wat kan het hun geven in hun dollen droom die in een rooden dageraad tot geen verwezenlijking nooit verwezenlijkt wordt!

Piet VAN ASSCHE.

DE OORLOG

Officieele Legerberichten

De groote veldslag in Vlaanderen

Berlijn, Vrijdag 17 Augustus. — Officieel:

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Front gen. veldm. kroonprins Rupprecht van Beieren:

Een nieuwe, de tweede groote gevechtsdag van den veldslag in **Vlaanderen,** is in ons voordeel beslist, dank zij de dapperheid aller wapenen, dank zij de nooit versagende aanvalskracht onzer weergaloze Duitsche infanterie. Na een trommelvuur dat een uur duurde brak 's morgens op 17n Augustus de bloem van het Engelsche leger op den Noordelijken vleugel, vergezeld van Fransche strijdkrachten, in diepe geledingen ten aanval vooruit. Op een front van 30 km., van den **IJzer** tot aan de **Leie,** woedde heel den dag de slag. Het aan het **IJzer-kanaal** bij **Drie Grachten** vooruitgeschoven front werd overrompeld. De vijand bevocht ook het Noordelijk en Oostelijk van **Bixschoote,** door onze veiligheids-afdeelingen stap voor stap opgegeven voorterrein der gevechtstellingen aan **Martje Vaart.** De Engelschen doorbraken bij **Langemarck** onze linies en drongen, versterkingen aanvoerend, tot **Poelcapelle** vooruit. Daar trof hen de tegenaanval onzer vechtsreserve. In onweerstaanbaren stormloop werden de voorste gedeelten van den vijand overweldigd, zijn achterste gelederen teruggeworpen. Des avonds waren, na taaien strijd, ook **Langemarck** en onze verloren stellingen terug in onze handen. Ook bij **St-Julien,** en aan talrijke plaatsen verder Zuidwaarts tot naar **Waasten** drong de vijand, wiens uiteengeslagen aanvalstroep door steeds nieuwe krachten werd vervangen, in onze gevechtszone. De infanterie ving den geweldigen stoot overal op en wierp den vijand, in nauwe samenwerking met de artillerie en de vliegers, weer terug.

Aan de van **Roeselaere** en **Meenen** naar **Ieperen** voerende banen drongen wij over onze oude stelling heen in succesvollen aanval vooruit. In al de andere vakken van het breede slagveld zakte de Engelsche stormloop vóór onze hindernissen ineen. Spijts de zwaarste offers hebben de Engelschen niets bereikt. Wij hebben in de verdediging een volledige zegepraal behaald. Ongeschokt en in opgewekte stemming staat ons front, gereed voor nieuwe gevechten.

In **Artois** vielen de Engelschen tegen den avond bij **Loos** weder hevig aan. Plaatselijke inbraken werden door krachtigen tegenaanval te niet gedaan. **Sint-Kwintijn** lag onder Fransch vuur. De dakstelling der kathedraal is ingestort. Het binnenste gedeelte van dit historisch gebouw is uitgebrand.

Front van den Duitschen Kroonprins:

Aan de **Aisne** mislukten gedeeltelijke aanvallen der Franschen, ten Noordoosten van **Cerny.** Bij **Verdun** ontwikkelde zich de artillerieslag 's middags weer tot de hoogste kracht. De vijand viel totdusver niet aan.

Op den Oostelijken oever van de **Maas** drongen beproefde Badensche regimenten bij verrassing in het **Caurières**-bosch vooruit en vernietigden de vijandelijke aanvalswerken en keerden met meer dan 600 gevangenen van drie Fransche divisies terug.

16 Vijandelijke vliegtuigen werden geveld. Ritmeester Vrijheer von Richthofen heeft zijn 58e, oberleutnant Dostler zijn 25e overwinning in luchtstrijd behaald.

RUSSISCH EN ROEMEENSCH GEVECHTSTERREIN

Front gen.-veldm. Prins Leopold van Beieren:

Geen groote gevechtsakties. Vaak opflakkerende geschutwerkzaamheid en gevechten op het voorterrein.

Front gen.-veldm. aartshertog Jozef:

Ten Noorden van **Holda** aan de **Bistritza** en ten Zuiden van het **Trotus**-dal hadden voor ons succesvolle kleinere gevechten plaats.

Front gen.veldm. von Mackensen:

Roemeensch-Russische aanvallen benoorden **Focsani** en aan de beneden-**Sereth** mislukten met hooge verliezen.

BALKANFRONT

Niets nieuws.

TELEGRAMMEN

De Russische Revolutie

De deportatie van de Tsarenfamilie

St-Petersbourg, 14 Aug. — De « Beurskourant » deelt mede dat de keizerlijke familie met een bijzonderen trein onder militair geleide naar Siberië is overgebracht. Twee leden van de regeering vergezelden haar.

De Raad van arbeiders en soldaten eischte, dat de gewezen tsaar, de gewezen tsaritsa en de gewezen troonopvolger van Tsarskoje Selo zouden worden overgebracht naar het grensgebied van het rijk. De dochters van den gewezen tsaar ontvingen verlof te blijven, maar zij wilden liever hun ouders vergezellen.

De « Beurskourant » deelt voorts mede dat de tsarenfamilie naar Siberië wordt gebracht. De kwestie van de deportatie is veertien dagen geleden voor het eerst ter sprake gekomen. De voorloopige regeering kreeg toen kennis van een agitatie voor een tegenrevolutie en de mogelijkheid van een poging om den tsaar te bevrijden.

Het Oekrainsche separatisme te Petrograd

Ludovic Nandeau, korrespondent van de « Temps » te Petrograd, schrijft aan zijn blad:

« Zondag 25 Juni/8 Juli, bemerk ik in de verte van de Newa, vroolijke vaandels, half hemelsblauw, half zwavelgeel.

— Zoo gaat het goed, zegt een burger; het revolutionaire rood begint te vervelen, naar het schijnt.

Maar welk een orde in deze kolonne, die voorwaarts schrijdt, welke tucht, welke welluidende orkesten! Bijna al de manifestanten zijn soldaten. Er zijn manschappen vereenigd talrijk genoeg om twee of drie regimenten te vormen. Maar zien wij toe. Zij komen nader, men begint de leuzen te ontcijferen, op hunne standaards geschreven: « Leve de regeering! » Ha, uitstekend. Het is een vaderlandsche betooging. « Leve de regeering... van Kiew! Leve Oekrainië! Leve onafhankelijk Klein-Rusland! Leve het vrije Oekrainië! »

Zoo, maar dan is het niet wat wij dachten! Op mijn woord, neen. Het zijn al de soldaten van het garnizoen van Petrograd, geboortig uit Klein-Rusland, die bijeengekomen zijn om te kennen te geven dat zij er op staan zoo spoedig mogelijk ingelijfd te worden in het zuiver Oekrainsche leger, op het oogenblik in 't Zuiden in vorming. Vergeet niet dat er meer dan twintig miljoen Klein-Russen zijn in de provincies Kiew, Poltawa, Kharkow en Tsjernigow. Men ziet ze kalm voorbij defileeren. Hier, ergert zich niemand. »

Een niet-alledaagsch feit

Volgens een telegram uit Petrograd aan het « Petit Journal », heeft de bekende Oosterrijksche socialist Otto Bauer, die door de Russen krijgsgevangen is gemaakt, een zitting van den Soviet bijgewoond.

Hij werd er heengevoerd door soldaten van de garde, die buiten de zaal bleven waken. Aan deze zitting namen de socialistische ministers Tseretelli en Skobelef deel, die Bauer begroet hebben.

De separatische beweging in Finland

Men meldt uit Stockholm:

Volgens de Russische bladen verlangen ook de Careliërs, de tweede Oostelijke hoofdstam der Finnen, de autonomie.

Stakingen in Rusland

De Fransche dagbladen berichten dat het algemeen spoorwegbeambtenkongres dat op het oogenblik te Moskou vergaderd is, met een staking dreigt. De werklieden der petroleummaatschappijen te Bakoe hebben het werk neergelegd.

Nieuw administratief schandaal in Rusland

Volgens de Russische bladen is uit de inspectie van den militairen spoorweg Batoem-Trebizonde, waarvan de bouw in Augustus 1916 door Nikolaas Nikolajewitsj begonnen is, gebleken dat het projekt tot dusver 80 miljoen roebel verslonden heeft, terwijl niet eens eene worst van de spoorlijn gelegd is. De Moskouer « Oetro Rossij » noemt deze onregelmatigheid een nieuw Panamaschandaal.

Staat van beleg in Helsingfors

Kopenhagen, 16 Aug. — « Politiken » meldt uit Helsingfors: De duurte-troebelen duren voort. Vandaag is in de Finsche hoofdstad den staat van beleg afgekondigd.

DE KONFERENTIE VAN STOCKHOLM

De ware meening van Kerensky

Londen, 16 Augustus. — De « Daily News » bevat het verslag van een onderhoud, dat haar St-Petersburgsche korrespondent met Kerensky heeft gehad, hetwelk ongetwijfeld een belangrijke invloed op de ontwikkeling van den toestand in Engeland zal hebben. Kerensky zeide: « Er is een ernstig misverstand geweest. Men maakt uit onze nota averechtsche gevolgtrekkingen. Wij wilden eenvoudig onze positie uiteen zetten. Wij zijn een koalitie-regeering en kunnen daarom, aangezien de Stockholmsche konferentie een partij-zaak is, als koalitie ons niet laten binden door haar besluiten. Onze konferentie, de konferentie van de regeeringen der geallieerden, is de Londensche konferentie. De Zweedsche konferentie is daarentegen een konferentie van arbeiderspartijen. Dat is al wat wij wilden zeggen. **Het beteekent niet dat wij ertegen zijn.** Het is onze zaak niet, om ertegen of ervoor te zijn. »

De korrespondent zeide: « Maar men heeft gezegd, dat u volgens Albert Thomas gezegd hebt, dat u persoonlijk tegen de Stockholmsche konferentie bent. »

« Niets van dien aard, zeide Kerensky. Ik acht haar van groot belang, ofschoon ik voor mij geloof, dat zij van grooter belang zou geweest zijn, als zij plaats had gehad terwijl wij vorderingen maakten, in plaats van onder de tegenwoordige omstandigheden. Maar ik ben er niet tegen. Neen. Ik heb er telkens opnieuw nadruk op gelegd, **dat alle verzet er tegen van de zijde van de geallieerde regeeringen, alle mogelijkheden die men den gedelegeerden in den weg legde, eenvoudig ten gevolge zou hebben, dat men Duitschland in de kaart speelde.** »

« Mag ik dat seinen? » vroeg de korrespondent.

« Stellig », antwoordde Kerensky.

De korrespondent zegt, dat het besluit van de Engelsche arbeiderspartij in de Russische pers zeer gunstig ontvangen is en er veel toe bijgedragen heeft, de vijandigheid, die onder de Russische demokratie veld won, te verminderen.

De « Daily News » trekt hieruit de slotsom, dat de Engelsche arbeiderspartij triomfantelijk gerechtvaardigd is tegenover de bewering, dat men haar listigerwijs tot haar besluit bewogen had, met misverstaan van Rusland's opvattingen. Het blad uit de hoop, dat de regeering deze gelegenheid zal aangrijpen, om aan den stilstand een einde te maken door paspoorten te verleenen.

De politiek van Branting

Keulen, 16 Augustus. — De Stockholmsche korrespondent van de « Köln. Zeitung » seint:

Branting heeft zich tegenover een vertrouwde aldus uitgelaten: Als de Entente de konferentie van Stockholm blijft verfoeichenen, zou zij aansluiting bij de centrale rijken zoeken.

Dergelijke gedachten heeft hij heden in een artikel in « Socialdemokraten » nog uitdrukkelijker uitgesproken.

Daaruit valt op te maken, dat Branting niet ongeneigd is, in zijn politiek een zwenking te maken. Alleen zijn zorg voor zijn populariteit bij de komende verkiezingen heeft hem plotseling tot dat inzicht gebracht.

De weigering van paspoorten Troelstra en Thomas

Stockholm, 15 Augustus. — Ik heb Mr. P. J. Troelstra naar zijn meening gevraagd omtrent de weigering van de regeeringen der Entente om passen voor Stockholm te geven. Zichier zijn antwoord:

Ik beschouw de weigering van de regeeringen der Entente als een noodzakelijke episode, die aan de konferentie voorafmoest gaan. Naar aanleiding van die weigering zullen de Fransche socialitische partij en de Engelsche arbeiderspartij een aktie beginnen, die tot resultaat zal hebben, dat hun regeeringen zullen toegeven of verdwijnen. De eenheid van de arbeidende klasse ten opzichte eener algemeene konferentie is verwezenlijkt en de Engelsche en de Fransche arbeiders zullen niet toelaten, dat door het weigeren van paspoorten die eenheid verbroken wordt. Het is eens te meer bewezen, dat de burgerlijke regeeringen niet de beteekenis van de arbeidersbeweging begrijpen en een houding aannemen, welke deze beweging slechts versterkt. De konferentie te Stockholm is geboren uit het vredesverlangen van de arbeiders van alle landen en dit verlangen zal blijven, ondanks alles.

Londen, 15 Augustus. — Thomas, de sekretaris van de organisatie der spoorwegmannen, heeft aan een vertegenwoordiger van de « Daily Telegraph » gezegd, dat de jongste gebeurtenissen een scheuring in de gelederen der arbeiders veroorzaakt en ongelukkigerwijze onrust in het land gebracht hebben, maar niets kan zooveel kwaad en onrecht aan de groote massa der georganiseerde arbeiders in dit land doen als de veronderstelling, dat de beslissing van de vorige week in eenig opzicht als een stemming ten gunste van Duitschland uitgelegd kan worden. Zoo Duitschland eenigen troost van deze beslissing verwacht, zal het teleurgesteld uit komen. Kennisneming van de vredesvoorwaarden, die opgemaakt zijn door de sub-kommissie uit de arbeiderspartij, zullen elke gedachte verbannen, dat de beslissing van Stockholm een overwinning voor Duitschland zou zijn.

Verder zegt Thomas: Als een konferentie den oorlog met een uur zal bekorten, terwijl ze bovendien de oogmerken verwezenlijkt, waarvoor de Geallieerden vechten, dan zal iedereen daarmee ingenomen zijn. De pers van het land heeft door haar raad, die inderdaad in sommige gevallen de arbeiders schrik op 't lijf trachtte te jagen, ons ondersteund. De arbeiderspartij moet haar eigen politiek bepalen en zal dat blijven doen, maar te zeggen, dat ze de levensbelangen der natie aan groeps- of persoonlijke belangen zal opofferen, is een blaam op hen, die zoo hebben geijverd, zooals het een smaad is, de herinnering van de dappere kerels aangedaan, die al gevallen zijn.

Uit de Russische pers

De sociaal-revolutionaire « Delo Naroda » schrijft in een artikel, getiteld: Wat heeft dat te beteekenen? dat de Russische openbare meening op hoogst zonderlinge wijze wordt ingelicht over de diplomatieke bedrijvigheid van het buitenland. De Russische regeering acht het, in stede van het initiatief van het uitvoerend komiteit te steunen, om den weerstand van eenige arbeidersklassen te overwinnen, noodig haar solidariteit met de zaak te verloochenen, die zij als een partijzaak brandmerkt.

Als de aktieve buitenlandsche politiek, die de regeering, in haar verklaring van den zesden Mei, heeft beloofd te zullen voeren, plaats geeft aan dergelijke interventies in het nationale leven van Rusland volgens het recept van Miljoekof, dan zullen onze leiders van de buitenlandsche politiek onvermijdelijk zich afscheiden van de Russische demokratie en zelfs van de Europeesche demokratie.

Het blad herinnert er aan, dat de regeering door de verklaringen van Juli verplicht is, om in de vredeskwestie solidair te blijven met de revolutionaire demokratie.

In de « Nowaja Jizn », het orgaan van den gematigden vleugel van de Bolzjewiki, schrijft Maxim Gorki: Het telegram van de Russische regeering over Stockholm heeft Lloyd George gebruikt om deze konferentie te verijdelen. Het blad komt op tegen de pogingen om de konferentie te begraven of om de samenroeping er van toe te laten, met het doel de voortzetting van den oorlog te sanktioneeren. De tegenrevolutie in Rusland heeft aan deze aktie een aanmerkelijk aandeel. Het blad verwijt den Raad van Arbeiders en Soldaten, dat hij op het kritieke moment voor Stockholm is teruggedeinsd, waar hij het ontslag van Axelrod aanvaardde, toen deze weigerde de samenkomst van de konferentie in Stockholm voor te bereiden.

Elke schrede terug van den Arbeidersraad staat gelijk met het moreele failliet van de revolutionaire demokratie en een doorbraak van het demokratische front door het internationale imperialisme. Alleen verdubbeling van de krachtsontwikkeling van de Soviets kan de diplomatieke intrigues verlammen.

Indien de regeering, gelet op verzwakking van het front, zich niet in staat acht, de politiek van geen inlijving voort te zetten, indien zij in het openbaar de solidariteit in de kwestie van de konferentie laat varen, moet de Soviet zijn werk vervolgen door een beroep op de internationale demokratie. Indien de regeering zich een tegenstandster van de Soviet toont, kan deze laatste niet dulden dat zijn politiek wordt geleid door hen, die erop aandringen dat de politiek van de Soviet gelijk zal zijn aan die van de regeering.

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Berlijn, 17 Augustus. (Officieel.) — Door de werkzaamheid onzer duikbooten zijn in de Golf van Gasconje en in het verboden gebied rondom Engeland weer 25.000 br. reg. t. tot zinken gebracht. Onder de vernietigde schepen bevonden zich het Engelsche bewapende met 9000 ton tarwe geladen stoomschip « Port Curtes », dat om een artilleriegevecht van twee uren in den grond werd geboord. Voorts een bewapend tankstoomschip, dat samen met een ander stoomschip uit een konvooi weggeschoten werd, evenals een onbekend met een ander in konvooi varend stoomschip, blijkbaar met een lading petroleum. Een stoomschip had kolen geladen.

Berlijn, 19 Augustus. (Officieel.) — Een onzer in de Middellandsche Zee opererende duikbooten heeft den 30n Juli militaire inrichtingen van Homs (Tripoli) met vastgesteld goed uitwerksel onder vuur genomen. Het levendige geschutvuur van meerdere vijandelijke kustbatterijen bleef zonder succes.

DE FRANSCHE GRENSVERSPERRING

Berlijn, 17 Augustus. — Naar het « Berl. Tgbl. » wordt uit Zurich van de Fransche grens gemeld, dat de grensversperring thans ongewoon streng doorgevoerd wordt. Om Frankrijk van alle neutrale buren af te sluiten is ook de Fransch-Spaansche grens gesloten geworden.

Het vredesaanbod van den Paus

De voorstellen

Londen, 16 Augustus. — De opwekking van den Paus is hier thans volledig gepubliceerd. Zij bevat in hoofdzaak de voorstellen gelijk zij reeds gisteren zijn geseind. Voorgesteld wordt o.a. een gelijktijdige wederkeerige vermindering der bewapening; de instelling van arbitrage ter vervanging der legers; de volledige ontruiming van België met waarborg van volkomen politieke, militaire, ekonomische onafhankelijkheid; de ontruiming van het Fransche gebied; teruggave van de Duitsche koloniën.

Ten aanzien van Italiaansch-Oostenrijksche en Fransch-Duitsche territoriale kwesties hoopt de Paus dat beide partijen deze in verzoenenden geest zullen onderzoeken met inachtneming van de verlangens der volken. De Paus wijst eveneens op de territoriale en politieke kwesties betreffende Armenië, de Balkanstaten en het oude koninkrijk Polen, welke, naar hij hoopt, in een geest van rechtvaardigheid en billijkheid zullen worden onderzocht.

De Paus stelt voor, dat alle hinderpalen voor het verkeer tusschen de volken zullen worden uit den weg geruimd door de verzekering van ware vrijheid en gemeenschap der zeeën en voikomen wederkeerige vergeving ten aanzien van de te herstellen schaden en de oorlogskosten.

Een bezadigd Engelsch oordeel

Londen, 15 Augustus. — De « Westminster Gazette » uit, in een artikel over het vredesvoorstel van den Paus, de hoop, dat de geallieerde regeeringen het zorgvuldig zullen overwegen en zich niet laten verleiden, het krachtig van de hand te wijzen door het verontrustende denkbeeld dat het een Duitsche intrigue is. Indien het dit is, dan is dit een reden te meer om 's Pausen voorstellen oerlijk en verstandig te behandelen. Aan de eene zijde moeten wij het aannemen van waardelooze vredesvoorwaarden en aan de andere een weigering vermijden, die ons zou brandmerken als de aanvallers, tweedracht zou stichten tusschen de Russen en ons, den strijdlust in Duitschland weer zou aanwakkeren en aan onze zijde ongerustheid en twijfel veroorzaken.

De « Westminster Gazette » vraagt:

Hoe zou een verstandige oorlogs-regeering handelen bij het ontvangen van eene mededeeling als die van den Paus. Zij zou eerst vaststellen wat zij als resultaat van den oorlog zou wenschen te bereiken en dan objektief overwegen in hoe verre en tot welken prijs dit bereikt zou kunnen worden. De oorlog is een toetssteen voor de physieke krachten. Zijn afloop hangt niet alleen af van wat wij wenschen te doen, maar van wat wij kunnen doen. De regeering moet, als zij de feiten aan het begin van het vierde oorlogsjaar overziet, een groot aantal dingen in overweging nemen, onbekend of slechts ten halve bekend bij het publiek en haar oordeel vormen op grond van overwegingen, waarvoor het publiek geen gegevens heeft. Zij moet vervolgens overwegen, of de denkbeelden, door den Paus overgebracht, een grondslag vormen voor onderhandelingen met eenig vooruitzicht op het verkrijgen van het door de geallieerden geëischte minimum. Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord, zou het de plicht der geallieerden zijn, uitvoerig uiteen te zetten, wat dat noodzakelijk minimum is, opdat de wereld niet moge denken, zooals de vijand dat wel zou willen, dat wij den oorlog volhouden terwijl zij vrede wenschen om doeleinden te bereiken, waarvoor wij niet kunnen of durven uitkomen. **Wij hopen ernstig dat de afloop niet zal worden beïnvloed door gepraat over de vraag of de Paus een Duitsch agent is.**

De « Westminster Gazette » komt vervolgens op de verklaring van den Duitschen keizer tegenover Gerard, dat de internationale wet niet langer bestaat. Dit is zeker, de internationale betrekkingen zooals die zijn bepaald door Duitschland, zijn anarchie. Indien deze anarchie voortduurt gaat de beschaving langzaam, maar zeker te niet. Onze eerste vraag dan aan de Duitschers, door bemiddeling van den Paus, is: Zijt gij eerlijk bereid een eind te maken aan deze anarchie, macht te vervangen door recht, en, door met de andere mogendheden toe te stemmen in de ontwapening en de instelling van wettelijke organisaties, waarborgen te geven voor de toekomstige beslechting van geschillen tusschen de naties?

Van het antwoord op die vraag hangt al het andere af. Wij wenschen niet het Duitsche volk, maar wel vurig den Pruisischen geest te vernietigen en wat wij overigens zouden hebben verkregen, wij zouden, wat deze levenskwestie betreft, den oorlog verloren hebben, indien de Keizer ten slotte zeggen kon: « Er is geen internationale wet! » Wij hopen dat de geallieerde regeeringen, in antwoord aan den Paus, vrijmoedig hun denkbeelden naar voren zullen brengen omtrent een vreedzaam Europa, weder opgebouwd overeenkomstig de wet, en waarvoor tot waarborg zal strekken de ontwapening bij wederzijdsch goedvinden. Indien dit eerlijk zou worden aanvaard, dan zou de geheele toestand gewijzigd zijn; indien niet, dan moeten wij bereid zijn tot elke opoffering om het te bereiken.

Verschillende Duitsche persstemmen

Berlijn, 16 Augustus. — De « Germania » (katholiek) schrijft:

Terwijl de heilige Vader totdusver in zijn eigenschap van oppersten herder van de katholieke wereld voor den vrede werkte, hebben wij nu te doen met den eersten grooten vredesstap van den Paus als neutraal souverein. Daarin ligt het zwaartepunt van zijn jongste uiting. Zij is van zoo groote draagkracht, dat wij ons haar niet kunnen denken, zonder aan te nemen dat hij daarover vooraf beide groepen van mogendheden gepolst zou hebben. Reeds nu kan men wel zeggen dat de H. Vader op het punt staat voor alle vrienden van den vrede een gemeenschappelijken bodem te bereiden, dien zij kunnen betreden.

De « Berliner Börsenzeitung » vindt dat men terecht zal moeten aannemen dat de Paus, voor hij tot dezen gewichtigen stap besloot, met de meeste oorlogvoerende mogendheden zich in verbinding heeft gesteld. Dat verhoogt natuurlijk de beteekenis van zijn stap zeer buitengewoon.

De « Boersencourier » schrijft: Zoo iemand, dan is de Paus neutraal. Hij kon volstrekt niet anders dan den oorlog in beginsel wraken en den vrede willen. Als men verder wil gaan door te onderstellen dat men op de een of andere manier op hem invloed kan oefenen, is dat een beleediging voor de geheele katholieke wereld.

De « Kreuzzeitung » schrijft: Het heeft den schijn alsof wij voor een zeer ernstig gevaar staan, op dezen grondslag ons in vredesonderhandelingen te begeven. Aan den goeden wil van den Paus twijfelt niemand, maar uit de hoofdpunten van de nota blijkt dat er voor het Duitsche Rijk geen mogelijkheid bestaat om op zoo'n grondslag, of op een grondslag dien er ook maar in de verte op lijkt, in onderhandelingen te treden.

Berlijn, 16 Augustus. — De « Kölnische Zeitung » schort haar oordeel nog op, of het vredesvoorstel van den Paus als grondslag voor vredesonderhandelingen in aanmerking komt, tot de tekst bekend is, maar is het in zoo verre met de « Times » eens, wanneer dit blad schrijft dat de Entente-mogendheden onmogelijk in de door Reuter meegedeelde voorwaarden kunnen treden, dat het, naar haar meening, voor de Middelrijken eveneens onmogelijk is. Nochtans acht het blad het niet in den haak om het voorstel van den Paus om op grond van zijn program onderhandelingen aan te knoopen, van de hand te wijzen. De verwoestingen, die de ontzettende oorlog in alle gebieden, heeft aangericht, is zoo gruwelijk dat niemand de verantwoordelijkheid op zich kan nemen om een mogelijkheid om daar een eind aan te maken over 't hoofd te zien.

Wij weten niet welke houding de Duitsche regeering tegenover de pauselijke nota, die ook haar heeft bereikt, zal aannemen, maar zijn van meening dat de logika haar noopt om, overeenkomstig haar gedrag tot nu toe, ook thans den door den Paus gewezen weg, al ware het doel ook nog ver, te betreden. Het Duitsche volk heeft gelijk de Duitsche regeering den wil naar den vrede. Ook door de volken van de Entente-staten vaart een gloeiend verlangen naar het maken van een einde aan het bloedvergieten. Duizend teekens wijzen daarentegen uit, dat de vijandelijke regeeringen niet alleen geen paal en perk daaraan willen stellen, maar dat ze zelfs, door niets meer of minder dan vrees voor den vrede beheerscht, zoo ver gaan, dat ze den vertegenwoordigers der socialisten passen voor Stockholm weigeren. Aldus wordt het voorstel van den Paus dan een nieuwe toetssteen om uit te maken, welke partij te goeder trouw den vrede wil.

DE ADMIRAAL JELLICOE OVER DE VLAAMSCHE KUST

Tijdens een interview is admiraal Jellicoe er toe gebracht geworden de volgende verklaring te geven:

« Dit leidt mij er toe eenige woorden te zeggen over de torpedoboot- en duikbootbasissen, die zich te Zeebrugge en Oostende bevinden, op de Belgische kust, en die versterkt zijn volgens de principen van intensieve verdediging, in de Noordzee en op Helgoland aangenomen. Heel de kust is bezet met zware kanonnen, die slechts een bijna onzichtbaar doelwit vormen voor kanonnen, die meten schieten op een afstand van meer dan 20.000 meter. Oostende zou gemakkelijk aan te vallen zijn, maar slechts bij tijden, wanneer de wind, de zee en de temperatuur gunstig zijn. Zeebrugge is eigenlijk geen zeebasis, maar eenvoudig de uitweg voor de binnenhaven van Brugge, waarmede zij verbonden is door een breed en diep kanaal. Zeebrugge biedt bijna niet dat de moeite van een aanval waard is. Ik geloof echter, dat het vraagstuk van den aanval der Belgische kust niet onoplosbaar is. »

HET GALICISCH PETROLEUMGEBIED

De « Kölnische Volkszeitung » meldt dat de oliebronnen bij den terugtocht der Russen uit het Oost-Galicische petroleumgebied geen noemenswaardige schade hebben geleden.

Veelerlei

—— In de vergadering van de socialisten van het departement van de Seine moest er druk over zijn gedebatteerd, toen Thomas (de minister van munitie) al dan niet zou moeten aanblijven, gezien, dat zijn opinies niet overeenstemmen met die van de meerderheid der socialisten. Er werd geen besluit genomen. Thomas zelf was niet op deze vergadering aanwezig.

Voor het overige heeft het socialistische Seineverbond met 8897 tegen 4 stemmen het besluit van de regeering, om de paszen naar Stockholm te weigeren, afgekeurd. Er werd echter tevens besloten de regeering een korten bedenktijd te laten. Blijft zij bij haar weigering volharden, dan zou een algemeen kongres van Fransche socialisten bijeen moeten komen.

—— Naar een telegram uit Londen van den 6n dezer aan « Svenska Dagbladet » bericht, stelde in de zitting van het Lagerhuis van dien dag de afgevaardigde Vate de vraag, of het aanbod, dat van Noorsche en Zweedsche zijde gedaan was om timmerhout naar Engeland te zenden op vlotten, ten einde scheepsruimte te sparen, door de regeering was aangenomen. Namens den scheep-vaartkontrole antwoordde Chiozza Money, dat de regeering tot haar leedwezen nog niet in staat was geweest, het aanbod aan te nemen. Er waren praktische bezwaren tegen.

—— De « Daily News « meldt, dat 40.000 mijnwerkers in Lanarkshire op dezer het werk één dag hebben gestaakt als protest tegen den woeker en het stijgen der prijzen van voedsel en andere levensbehoeften. Groote betoogingen werden in dertien verschillende centra gehouden; overal werden moties aangenomen, waarin de regeering met klem werd verzocht, krachtige maatregelen te nemen om de prijzen van alle levensbehoeften tot normale hoogte te brengen.

—— Berlijn spreekt tegen, dat de Roemeensche staatslieden Carp en Marghiloman naar Weenen en Berlijn zijn vertrokken. Beide zijn in Roemenië en hebben zoo'n reis niet in den zin.

—— Kommerzienrat von Friedlander-Fuld heeft drie millioen mark nagelaten voor een instituut voor steenkoolonderzoek in Boven-Silezië.

—— Op 26-jarigen leeftijd is aan het front gevallen Francis Ledwidge, een Iersche boerenjongen, die op 16-jarigen leeftijd verzen begon te maken. In 1912 of '13 verscheen zijn eerste bundel Songs of the Field. Na dien heeft hij nog veel geschreven. Bij het uitbreken van den oorlog nam hij dienst bij de Innisfilling Fusiliers. Al de verzen, die hij aan het front dichtte, zond hij aan Lord Dunsany, zijn patroon. Ware hij blijven leven, zegt deze nu, dan zou hij zelfs Burns hebben overtroffen en Ierland zou, zoo het dit nu al niet mag, roem kunnen dragen op den grootsten der boerendichters.

—— De « Weekly Dispatch » levert een belangwekkende bijdrage tot de legende, die in Engeland is ontstaan omtrent Kitchener die niet dood zou zijn. Het blad heeft van vele lezers brieven ontvangen, waarin zij hun overtuiging uiten, dat Kerenski niemand anders is dan de verdwenen Kitchener.

Dat zijn, zouden wij anders zeggen, twee persoonlijkheden, die — gezwegen nog van hun geheel verschillend uiterlijk — nagenoeg niets van elkaar hebben. Maar de dichtende verbeelding let niet op zulke kleinigheden.

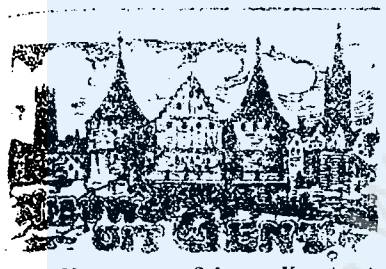
Buitenland

DE REVOLUTIONAIRE BEWEGING IN SPANJE

Londen. — Het brandpunt der revolutionaire beweging in Spanje is opgetreden Barcelona. Voor het geval dat nieuwe oproerlusten moesten uitbreken, werd de stad door de militairen in vier distrikten verdeeld, waarvan de belangrijkste punten beheerscht worden door de kanonnen van het fort Montjuich en van een voor de haven liggend oorlogschip.

De speelholen te Athene

De Grieksche regeering heeft de onmiddellijke sluiting bevolen van alle speelhuizen, die in den laatsten tijd een betreurenswaardige uitbreiding hadden genomen.

Het Museum van Schoone Kunsten in 't Park, te Gent, is open alle Zondagen en feestdagen, alsook den Donderdag. De ingang is volkomen kosteloos.

Wie op andere dagen komt betaalt fr. 0.10 ingang. Het museum is open van 10 tot 1 uren en van 2 tot 5 uren, iederen dag.

Nu het vakantie is ware het eene gelegenheid voor veel ouders eens met hunne kinderen het museum te bezoeken.

LEDEBERG. — Studiebeurzen. — De ouders, wier kinderen met vrucht de lessen van eene der scholen ter gemeente volgden, en van eene studiebeurs willen genieten om hun onderwijs voort te zetten, mogen hunne aanvraag richten, tot 25 Oogst, aan het Kollege van Burgemeester en Schepenen.

Gouden bruiloft. — Ter gelegenheid hunner gouden bruiloft werden de echtgenooten Bernardus Raes en Virginia Geernaert, wonende Lievegang, 18, plechtig ten huize geluk gewenscht, in naam van het Gemeentebestuur door schepen Coppieters, ambtenaar van den Burgerlijken Stand, bijgestaan door zijnen sekretaris den heer Cuvelier. Het gebruikelijk geschenk werd hun ter gedenkenis aangeboden.

Vlaamsche Volksvergadering. — Groeningerwacht. — Zondag 19 Augustus om 11.30 uur 's morgens, in den « Parnassus », Houtlei, groote tegensprekelijke meeting.

Dagorde: Onze Vaderlandsche strijd en ons Recht.

Sprekers: Dr. Aug. Borms; Prof. Lambrichts; Prof. Dr. Pieter Tack.

Tegensprekers worden uitgenoodigd! De vrijheid van het woord is voor iedereen verzekerd.

WILLEBROEK

Nergens is het Vlaamsch leven op zoo betrekkelijk korten tijd, zoo krachtig en frisch-jeugdig opgebeurreid dan hier. Met honderden zijn we thans die zich Vlaming en Flamingant noemen, daar waar die naam vroeger bijna als een scheldwoord gold. Nog noemen sommigen van hen zich aktief, en anderen passief; toch voelt iedereen dat ook die namen zullen verdwijnen om alleen nog een eenig sterk en onverdeeld leger over te laten.

Dat het franskiljonsche kamp zich met hand en tand tegenzet, valt wel niet te verwonderen. Bewijzen? 'k Noem alleen de jammerlijke houding van een groep omgekochte verdwaalden op de laatste meeting der aktivisten. Wie nog een greintje eergevoel in zijn binnenste heeft, schandvlekt openlijk de spijtige zaken die daar gepogen werden. Zelfs een Waalsch fabrieksoverste van een onzer groote nijverheidsgestichten, zegde in volle herberg: « C'est tout bonnement scandaleux! Avec des moyens pareils on ne défend que les mauvaises causes! »

Maar nu komen de katten op de koord! De bezettende macht heeft lont gekregen van het spel en een vijftal der belhamels werden opgebracht. De meerderheid der bevolking zegt: « 't Is wel besteed! Ze hebben maar wat ze gezocht hebben! » De franskiljons steken met schijnheilige tronies de handen ten hemel en vereeren de slachtoffers met den titel van « martyrs pour la sainte cause de la patrie belge »! En zooals het te verwachten was, 't zijn de Vlaamsche aktivisten, die hier de verraders gespeeld hebben!

Niets is evenwel plezieriger dan de bokkesprongen na te zien, die dit nieuw slag helden maakt, als ze bij de tong gegrepen worden. We hebben er deze week een fraai staaltje van te zien gekregen.

Bij de Kiet werd in 't volle publiek gezegd dat de gekende aktieve Vlaming F. F. aan de Duitsche bezetting de namen overgegeven had der ruitstoorders. Geen kwartuur later, komt een zekere A. L. onzen vriend F. tegen, in gezelschap van een drietal kennissen. Zonder meer smijt hij hem de uitgebrachte beschuldiging in het gelaat: « MEN heeft daar juist bij de Kiet gezegd dat gij bij de overheid de namen bezorgd hebt van hen die heden naar Mechelen geroepen zijn. »

F..., die nu juist zoo schaaps niet gevallen is, acht oogenblikkelijk dat de andere man en paard zou noemen. De man weigert, want hij wil zich niet plichtig maken aan laf overdragerswerk.

F... laat het daar niet bij en doet per brief dezelfde vraag. 't Schrijven wordt overhandigd aan de vrouw van L..., en toch beweert deze niets ontvangen te hebben. En wij die altijd zingen van: « Man en vrouw is één! »

Maar F... is koppig. De brief wordt herschreven en ditmaal aanbevolen gezonden. Tot hiertoe nog geen antwoord.

Intusschen echter krijgt F... de zekerheid dat L... niet kan of niet zal antwoorden!

Meent ge nu misschien dat alleen zijn oprecht gemoed, zijn diep-innig medelijden hem beletten den naam van den vuigen lasteraar in het licht te schreeuwen? O neen! de zaak steekt anders ineen: « 't Is M. A. L... zelf die bij de Kiet den laster opdischte en het feit daarna op den hals van den onbekenden en eeuwigen « men » wilde schuiven! » F... is op dit oogenblik in staat om met getuigen bovenstaande bewering te staven!

En toch zult ge zien, als er nu tegen den moedigen (?) lasteraar een klacht neergelegd wordt, dat hij door zijn trawanten weerom zal omhoog gestoken worden en voor martelaar uitgekreten!

Pas op, heeren passieven en franskiljons! Uw eigen vrienden zullen het nog eens zeggen: « C'est tout bonnement scandaleux! Avec des moyens pareils on ne défend que les mauvaises causes! »

Recht-door-Zee.

UIT HENEGOUWEN

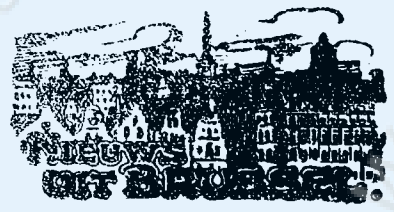
LA LOUVIERE. — Afstapping van het parket. — Het parket van Bergen is Vrijdag afgestapt te La Louvière, om onderzoekingen te doen nopens het tramongeval dat voor enkele dagen voorviel in de rue de Bouvoy en het leven kostte aan het zoontje der echtelingen Forthomme, wonende in de rue de la Fonderie.

MARCINELLE. — Valschmunters. — De korrektioneele rechtbank van Charleroi komt de genaamden Kamiel V... en Jules D..., beiden te Marcinelle wonende, respektievelijk te veroordeelen tot 6 en 3 maanden gevang om zinken geldstukken te hebben nagemaakt.

Het failliet der gemeentelijke schoenmakerijen. — Door de duurte van het leder hebben de gemeentelijke schoenmakerijen hun poorten moeten sluiten, — de gemeentelijke beenhouwerijen verdwijnen, de eene na de andere, ook.

Plundering der oogsten. — De plundering der oogsten gaan hun gang, ondanks de waakzaamheid der politie. Te Rêves heeft men in het doodenhuis afgesneden aren ontdekt, welke gestolen waren door den grafdelver-dief! Bij andere personen van het dorp werden ook zakken, gevuld met aren, aangeslagen. Wat deze plunderingen nog in een hatelijker daglicht stelt, is dat de gestolen granen tot witte bloem verwerkt en dan verkocht worden tegen 10 fr. het kgr. De gestolen aardappelen worden aan den man gebracht tegen 1.50 fr. het kgr.!

Nieuwe schandalen. — Er zijn kerels die de boter opkoopen tegen 15 fr. het kgr. om ze tot zeep... te verwerken. Bitterpeeën zijn slechts te krijgen tegen 10 fr. het kgr., ongebrande koffie tegen 35 fr., chokolade en kakao tegen 60 fr. het kgr, en de azijn tegen 2.50 fr. de liter. « Jusqu'au bout! » roepen de woekeraars!!

Om blad te alle dagen regelmatig te verkrijgen bij onzen algemeenen Depositaris: Firma WED. FLIES en ZOON, BROEKSTRAAT, 21, BRUSSEL, waar ook AANKONDIGINGEN kunnen besteld worden.

Vlaamsch Tooneel. — Het Vlaamsch Tooneel, met bestuurder-kunstleider Ad. Clauwaert, kondigt de opening aan van het Tooneeljaar 1917-1918.

Zaterdag 1 September, om 8 uur, wordt, met de opening, het vermaard treurspel « Koning Hagen », van Hubert Melis, opgevoerd.

Gedurende het tooneeljaar zullen de volgende hoogstaande kunstwerken van echte Nationaal-Vlaamsche dichters worden opgevoerd: « Gudrun », van Albrecht Rodenbach; « Jezus de Nazarener », van Rafaël Verhulst, en « Rolla van Moerland », van von Ziegesar.

Van de twee groote moderne Nederlandsche tooneelschrijvers zullen opgevoerd worden: « De Opgaande Zon », « De Meid », « Op Hoop van Zegen », « Allerzielen », van H. Heijermans, en « Sonna », « Dolle Hans », « Pietje » en « De Rechte Lijn », van Jan Fabricius.

Verder zullen ten tooneele gebracht worden: « De Poel », van Piet van Assche; « Hoogeveerdigheid », van Willem Ogier; « Kleine Menschen » van Waesdijck; « Het Verleden », van Boudier Bakker, enz.

Aan prachtige operetten zal het in de Alhambra ook niet ontbreken; iedereen zal opnieuw de « Lustige Boer » en de « Zwansbaren » gaan toejuichen, die gansch Brussel laatstleden naar de Alhambra deden stroomen.

Deze twee prachtige operetten zullen gevolgd worden door « Onze don Juans », « De Kuische Suzanna », « Het Vagebondenmeisje », « De Brouckèreplaats nr ? », « Entresol » en « Het Klooster der Jonkvrouwen ».

De Brusselsche Revue: « De Trafiest van Berreke Vertruust », reeds door ieder Brusselaar gekend, zal nogmaals de Brusselsche Vlamingen tot uit de engste steegjes van het volkskwartier lokken om ze eens uitbundig te doen lachen in de Alhambra.

Tragedie, drama, komedie, blijspel, kluchtspel, zangspel, lustige zangspel, revue zullen dus tijdens dit tooneeljaar opgevoerd worden.

De Zaterdagen zullen voorbehouden zijn voor kunstwerk.

Dezen Winter zal ook een avond gewijd worden aan de gedichten en liederen van René de Clercq, waarbij de dichter zelf als spreker zal optreden. Ongeduldig zien de Vlamingen dien dag te gemoet, want allen zijn nog onder den indruk van het 11-Julifeest. Jammer genoeg dat wij niet meer gelegenheid hebben onzen Vlaamschen meester te hooren; nochtans de Alhambra is best geschikt om feestavonden in te richten waarbij wij de gelegenheid zouden hebben volksdichter de Clercq van nabij te leeren kennen.

Vlamingen van Brussel, begrijpt uwen vaderlandschen plicht, steunt het Vlaamsch Tooneel, want meer dan ooit dient de Kunst in Vlaanderen gesteund te worden. — T. V.

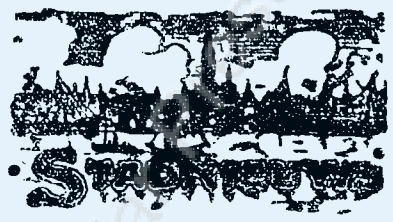
Alhambra. — Het Vlaamsch Tooneel, Zennelaan. — Zondag 19, Maandag 20 Aug., te 8 u. 's avonds, opvoering van « De Buitenaar », boeiend drama in 8 tafereelen.

Zondag 19, in dagvertooning, te 3 1/2 u., nogmaals « De Reis om de Wereld van twee Brusselsche jongens », drama in 10 tafereelen.

Woensdag 22 en Donderdag 23, op algemeene aanvraag « De Miljoenen van Santimo » (vervolg van de Reis om de Wereld), drama in 9 tafereelen.

Het verhuurbureel is open alle dagen (behalve Vrijdag), van 11 tot 7 uren.

Opstand tegen de politie. — Woensdag rief een herbergier de hulp in van den politieagent Delwaert, om een kerel, in staat van dronkenschap verkeerend, te verdrijven. De agent werd echter geslagen door den dronkaard. Slechts door de tusschenkomst van twee voorbijgangers kon de woesteling naar het kommissariaat overgebracht worden.

Weerkundige waarnemingen van Ign. J. H. Niesman, gezichtkundige, Lange Nieuwstr., 50.

Vrijdag, 17 Aug. (5 u. namiddag).

Barometer: 762 m.m.; Thermometer Celsius (binnen): maximum, 20; minimum, 19 graden boven vriespunt. — Vochtigheidsmeter: 80. — Wind: Zuid-West. — Waarschijnlijk te verwachten: Veranderlijk weder.

Voor Zaterdag 18 Aug.: Zon op, 6.58; onder, 9.08 Toronuur.

Eerste kwartier: 25 Augustus.

Zonderlinge diefstal. — Onbekende dieven drongen in de woning en het magazijn van Van Baevel, wonende op de Sint-Paulusplaats, terwijl deze met zijn huisgezin de kermisdagen op hun buitenverblijf doorbrachten. De winkel werd bijna gansch leeggeplunderd. In de gang stonden nog vier in — beddenlakens — gereedgemaakte pakken, die voor een hooge waarde allerhande kleedingstukken, wollen truien en zijden halsdoeken inhielden. Een onderzoek is ingesteld om het spoor van de stoutmoedige dieven (ze brachten naar 't schijnt een nacht in het bed van de bewoners door!) te geraken.

Diefstal. — Van Verhulst, wonende in de Scheldestraat, werd een nieuw kostuum, een paar zwarte schoenen, ondergoed en een gouden ring gestolen.

Aangehouden. — Gistermorgen rond 7 uur werd de 41-jarige V..., smidsgast, aangehouden en ter beschikking van den heer prokureur des Konings opgesloten, verdacht van verkrachting en uiten van doodsbedreigingen.

Inbraak. —. Door middel van braak ontvreemdden onbekende dieven ten nadeele van de maatschappij Vincentius à Paulo in de Kammenstraat, drie ledige zakken en een koperen gasbuis.

Diefstal van lederen drijfriemen. — Uit een bureeltje, staande onder afdak 7, werden ten nadeele van de firma Cousine-Frankowski, 18 lederen drijfriemen gestolen.

Overreden. — Rond 6 uur 's namiddags werd eergisteren in de Lange Koepoortstraat den 14-jarige Frans Van Biesbroek door een ijswagen de linkervoet overreden. Na verzorging in een naburige apotheek kon de jongen huiswaarts keeren.

Diefstal. — Op een tramrijtuig, rijdende van de Middenstate naar Merksem, werd een mand met een partij sigaretten gepikt.

Inbraak. — Gisteren nacht zijn dieven langs de keldermonding van het huis n. 28, van de Lange Dijkstraat, in den kelder gedrongen en hebben er ten nadeele van Felix Wyters, ongeveer 25 tot 30 kgr. rooktabak gestolen; deze tabak heeft eene waarde van ongeveer 20 frank het kgr.

Kind bestolen. — Eergisteren werden om 10 1/2 uur 's morgens van het kind Rosa Van Cluysen uit de Kloosterstraat haar gouden oorringen gepikt.

Poging tot diefstal. — In den nacht van 14 op 15 dezer zijn onbekende kwaaddoeners binnengedrongen in den kelder van het huis n. 8 van de Clementinastraat na de ketting van de keldermonding gebroken te hebben. Eens in den kelder hebben de inbrekers getracht de kelderdeur open te breken, doch zijn daar niet in gelukt en moesten bijgevolg met ledige handen weg.

Kostelijke schoenen. — Ten nadeele van Joanna T..., wonende Vestingstraat, werd een paar zwart lederen vrouwenschoenen van honderd-vijf-en-twintig frank waarde, gepikt. De schoenen waren bestemd voor een danseres.

Diefstal. — Gisteren morgen werd tusschen 11 en 11 1/2 uur bij Maria De Maere, vrouw De Beider, in de Kleine Pieter Potstraat, een partij kleergoed gestolen. De vermoedelijke dader is een jongen van ongeveer 17 jaar oud, die kort vóór de ontvreemding gaskolen te koop kwam aanbieden.

Unitas. — Verplichtende Algemeene Vergadering op Zondag 19 Augustus a.s., ten lokale « El Bardo », St-Jacobsmarkt, om 12 Torenuur stipt.

Unitassers,

Deze algemeene vergadering wordt gehouden met toepassing der boete voor ongeldige afwezigheid. Het vertoon der ledenkaart 1917 zal streng geëischt worden.

Uw bestuur zal deze algemeene vergadering laten voorafgaan door wijkvergaderingen zooals de volgende oproep het U kenbaar maakt. Dit bewijst al de belangrijkheid dezer zitting. Elk Unitasser is dus verplicht aanwezig te zijn. De tijdsomstandigheden en vooral de toekomst eischen de nauwere samensluiting aller geestesarbeiders; onverschilligheid is laakbaar.

Dagorde: 1. Goedkeuring van het verslag der laatste algemeene vergadering; 2. Geldelijk verslag over het verloopen halfjaar; 3. Benoeming van een Komiteit tot nazicht van dit geldelijk beheer; 4. Bekrachtiging der stemming van het bestuur-voorstel in de laatste algemeene vergadering gedaan betrekkelijk de inrichting eener nieuwe afdeeling; 5. Bespreking van het ontwerp door het bestuur opgemaakt ter inrichting van den gezamenlijken warenaankoop gestemd ter laatste algemeene vergadering. Bekrachtiging dezer stemming; 6. Mededeelingen.

Nederlandsch Steunkomiteit. — Vanaf heden verkrijgbaar: garnalen tegen 1 fr. per 500 gram, af te halen Lange Winkelhaakstraat, 4, op vertoon van de gele kaart, uitsluitend voor niet geldelijke ondersteunden.

Schoenwinkel van het Nationaal Hulp- en Voedingskomiteit op de Meir, 41. — De opening zal plaats hebben op Maandag 27 Oogst. De verkoop geschiedt uitsluitelijk voor de gezinnen niet gesteund op A, B, of C. Zij moeten evenwel voorzien zijn van een eenzelvigheidsboekje, dat kosteloos te bekomen is in de Twaalfmaandenstraat, 2.

De gezinnen van 4 of meer leden, minstens 16 jaren oud, zullen het eerst bediend worden en volgens de volgnummers die hun zullen overhandigd worden op vertoon van hun eenzelvigheidsboekje en van hunne gele kaart (gezinskaart).

De dragers der nummers van 1 tot 100 moeten zich op Maandag 27 Oogst aanbieden, die der nummers van 101 tot 200 op Dinsdag 28 en die der nummers 201 tot 300 op Woensdag 29, telkens tusschen 10 en 1 of tusschen 3 en 6 torenuur.

Voorloopig zal slechts een paar schoenen aan elk gezin verkocht worden. De voortverkoop is streng verboden en elk misbruik zal bij het gerecht aangeklaagd worden.

UIT BORGERHOUT. — Penserijen. — Te beginnen van 20 Oogst zal een bestendige verkoop van penserijen ingericht worden in de gemeentemagazijnen der Appelstraat. De aflevering zal geschieden tegen betaling alle werkdagen van 9 tot 1 en van 3 tot 5 Torenuur.

Er zal voorhanden zijn: lever, tegen 5.50 fr.; bloedworst, tegen 2.50 fr.; nier, tegen 6.50 fr., en vleeschpastei, tegen 2.00 fr. het kilo.

Eenieder heeft recht op 100 gr. van elke soort; vleeschpastei uitgezonderd waarvan maximum 200 gr. afgeleverd wordt.

Elke persoon mag zich tweemaal in de week aanbieden om een rantsoen af te nemen.

De verkoop zal geschieden op vertoon van het eenzelvigheidsbewijs en het rantsoenboekje.

Bijzondere gunst. — Zij, die vergeten hebben de soep voor de tweede helft der maand Oogst te betalen, worden met eene bijzondere gunst vereerd. Op Maandag 20 dezer mogen zij de bijbetaling doen en dan ook genieten van de voordeelen die de dienst der soepbedeeling biedt. Na dezen dag worden de achterblijvers uitgesloten.

De vorige maanden hebben de achterblijvers al hun rechten verloren.

UIT BERCHEM. — Bijgevoegde suikerbedeeling. — Van heden tot Woensdag 22 Oogst kunnen de belanghebbenden zich laten inschrijven voor de bijgevoegde suikerbedeeling, welke zal ten goede komen aan zieken, ouderlingen boven de 70 en kinderen onder de 2 jaar oud.

De inschrijvingen geschieden ten bureele Groote Steenweg, 206. De getuigschriften der zieken moeten vernieuwd worden. Voor de ouderlingen en kinderen, die nog in de vereischte voorwaarden verkeeren is geene nieuwe inschrijving noodig.

De dagen van afgifte der waar zullen later bekend gemaakt worden.

Het rantsoen voor de maand Oogst is op 500 gram broodsuiker vastgesteld.

UIT BERCHEM. — Bijgevoegde broodrantsoenen. — Eene tweede bedeeling voor de maand Oogst aan de deelnemers der volks- en schooleop, bedienden en werkvolk, alsook eene vierde bedeeling aan zwangere vrouwen, zoogende moeders en teringlijders zal plaats hebben op Zaterdag 18 Oogst, tusschen 3 en 6 1/2 Torenuur, in het gemeentemagazijn van het Frans Van Hombeeckplein.

De prijs is vastgesteld op 39 centiem per brood van 700 gr.

De gele of de roze broodkaart moet medegebracht worden.

Zij, die het brood niet afhalen, verliezen hun recht.

Diefstallen. — Op het veld van M. Jan Leenaerts, Eikelstraat, 9, werden 75 struiken aardappelen uitgedaan en op dat van M. Jules Boyens, Beernaertstraat, 18, niet min dan 200. De knollen worden erg gezocht door de nachtridders en de ajuin schijnt hen ook te verlokken, want van M. Pieter Forten, Statiestraat, 135, werden zoowat 35 kilo en van M. Const. Hermans, Boomgaardstraat, 115, ongeveer 10 kilo gerobberd.

UIT St-MARIABURG. — Openluchtfeest ten voordeele van « Ons Invaliedenhuis ». — Zondag 19 Augustus 1917, te 5 Torenuur 's namiddags, prachtig openluchtfeest te Ste-Mariaburg (Voetbalplein), ingericht door de « Gildebarden », zangmaatschappij, met de welwillende medewerking van den symphonischen kring « Mozart » van Antwerpen, de fanfaren « Antverpia » van Ste-Mariaburg, en van verschillende gunstig gekende kunstenaars, zooals: Mej. Delvigne, Mej. Rensonnet, Mej. Jansens, Mevr. Mathis-Willock; de heeren G. Cnaepkens, H. Van Heurck, Hyp. Gysels, enz.

Benevens het koncerto dat door voornoemde kunstenaars zal uitgevoerd worden, zullen « De Gildebarden » optreden met het lieve zangspel in één bedrijf: « Vader Pluimsteen », hetwelk door een ballet opgeluisterd zal worden. Dit feest is wegens het programma en het doel ten zeerste aanbevolen.

De prijzen der plaatsen zijn als volgt vastgesteld: Voorbehouden plaats, 5 fr.; Eerste rang, 2 fr.; Tweede rang, 1 fr.; Algemeene inkom, 0.50 fr.

Kaarten te bestellen: lokaal « Kalkoenschen Haan », St-Jacobsmarkt, 25; lokaal « De Mier », De Coninckplein; M. Mauquoy, St-Jacobsmarkt, 7; L. Brand, Verboudstraat, te Antwerpen; M. P. Goormans, lokaal « Peter Benoit », te Ste-Mariaburg, en voorts bij al de leden van bovengemelde maatschappijen, alsook in al de lokalen der afdeelingen van « Ons Invaliedenhuis ».

UIT MERKSEM. — Tramongeval. — Vrouw Baeten, wonende in de Heirmanstraat, bemerkte — terwijl zij de straat aan 't keren was — dat haar spelend kindje gevaar liep door een aanbollend tramrijtuig gevat te worden. De moeder snelde toe, rukte haar kind weg en werd zelf door de tram verrast en gekwetst. Gelukkig zijn de kwetsuren die de moeder opliep (het kind bekwam niet het minste letsel) niet erg.

UIT HEMIKSEM. — Hevige brand. — Eergisteren morgen, rond 6 uur, brak brand uit in de zagerij gelegen langs de statie. De werklieden van de zagerij trachtten het vuur met twee brandspuiten te bemeesteren, doch moesten weldra de hulp van de brandweer van Antwerpen inroepen, want de brand nam al meer en meer uitbreiding. De pompiers der stad gelukten er spoedig in, dank zij hun materiaal, het vuur te bemeesteren. Een gedeelte van de manschappen bleef nog een tijd ter plaats om den smeulenden vuurpoel te bewaken. Drie van de vijf in hout opgetrokken afdaken werden totaal in asch gelegd. Tot heden is de oorzaak van den brand onbekend. De stoffelijke schade loopt hoog; persoonlijke ongelukken zijn gelukkig niet te betreuren.

Maatschappijen Kunstzeerde enz.

Ondleerlingenbond School 3. — Zondag 19 dezer, om 12 Torenuur, vergadering in het gewoon lokaal, Reynderastraat, 34. Belangrijke dagorde.

Brouwers-Waterhuis. — Dank aan den bewaarder dezer instelling, heer P. Goovaers, heeft het bezoek van Zondag 12 Augustus, talrijke belangstellenden gelokt en eene ronde som opgebracht voor het werk Ons Invaliedenhuis. Wij brengen hier openlijk hulde aan voornoemden heer, welke spijts zijnen hoogen ouderdom toch nog wilde bijdragen tot ons liefdadig werk en welke ook deze aloude instelling zoo zuiver in haren oorspronkelijken staat wist te bewaren.

Bericht. — Gezien het slechte weder van Woensdag 15 dezer is het openluchtfeest, ingericht in het Nachtegalenpark (Melkerij), ten bate van Ons Invaliedenhuis, 1ste afdeeling, uitgesteld tot Zondag 19 Oogst a.s., om 4 Torenuur. De reeds genomen plaatsen blijven geldig.

Een schoon kunstkoncerto in het verschiet. — Wij zijn gelukkig onze lezers in het bijzonder en de muziekliefhebbers in het algemeen, te kunnen berichten dat zij zich Zondag 19 dezer, zullen kunnen vergasten op een puik muzikaal kunstkoncerto, hetwelke zal plaats hebben in de Melkerij van het Nachtegalenpark, van 4 1/2 tot 7 Torenuur.

Het programma dat wij hieronder mededeelen zal ongetwijfeld de moeilijksten bevredigen. Dit koncerto wordt gegeven ten voordeele van Diesterweg's Huipkas, waaraan de brutto ontvangst van den verkoop der programma's zal gestort worden.

Dit prachtig kunstkoncerto, uitgevoerd door de harmonieafdeeling van den Bond van Belanghebbenden van Dokken, Kaalen en Eilanders en bestaande uit 55 uitvoerders, onder de kundige leiding van den hr Karel Simons, zal zonder twijfel een schoonen stuiver voor Diesterweg's Huipkas opbrengen.

Ziehier de samenstelling van het het programma:

Eerste deel: 1. Marche des Jockeys royaux, van P. A. Mourkens; 2. Pique-Dame, openingstuk, van P. von Suppé; 3. Maritana, fantaisie op het opera, van Jos. Kessels; 4. L'Aurore, polonaise voor tuba (solist: hr J. Doms), van L. Busselen; 5. Richard III, openingstuk, van Paul Gilson.

Tweede deel: 1. Marche Canadienne, van J. H. Closset; 2. Le Cortège d'Attila, openingstuk voor wedstrijd, van G. Cadenne; 3. La Bénédiction des Poignards (uit Les Hugenots), van Meyerbeer; 4. Sous la Feuillée, openingstuk, van Em. Strauwen; 5. Pax et Bellum (episodisch openingstuk, van C. Lecail.

(Medegedeeld.)

('t Is toch verwonderlijk dat de muziekprogramma's onzer Vlaamsche maatschappijen steede wemelen van Fransche titels. Is dat in andere landen ook zoo? — Red.)

Brievenbus

W. L., Antwerpen. — Zeker, de Middelbare Normaalschool te Brussel is zuiver Vlaamsch. Went U tot het ministerie of tot Mevr. de bestuurster, 70, Broekstraat, Brussel. Haats U!

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Aangiften van overlijdens van 17 Aug. 1917

Mannelijk geslacht: R. Flebus, z.b., 76 jaar, echtg. van R. Nyssens, Leopoldslei, 71. — P. Vermaesen, bureelbed., 40 jaar, Begijnenstr., 65. — M. De Koijser, schoenmaker, 39 jaar, Isabellalei, 104. — J. Van Sandt, arb., 62 jaar, wed. van J. Aerts, Oosterveld, 59. — G. Van den Wouwer, metaalbew., 42 jaar, echtg. van M. Vanthienen, Lge Lozanastr., 218. — P. Stubbe, klerk, 66 jaar, wed. van C. Stuykens, echtg. van M. Buys, Leopold de Waelstr., 35.

Vrouwelijk geslacht: M. Heuvelmans, 13 jaar, Fortuinstr., 18. — H. Ceusters, 8 jaar, Rolwagenstr., 49. — C. Herremans, 51 jaar, echtg. van P. Vanderbeken, Harmoniestr., 58. — I. Jeursen, 75 jaar, wed. van P. Van Moi, echtg. van J. De Strycker, Lepelstr., 30. — 3 kinderen beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mannelijk geslacht, 6; Vrouwelijk geslacht, 7. — Totaal: 13.

Geboorten: Mannelijk geslacht, 7; Vrouwelijk geslacht, 3. — Totaal: 10.

Financieele en Ekonomische Mededeelingen

Antwerpen, 17 Aug. 1917.

Antwerpen 2 1/2 1887, 86 1/4-86 3/4; id. 2% 1903, 69 3/4; Brussel 2% 1905, 70 3/8; Gent 2% 1896, 66 1/2; Luik 2% 1897, 67; Congo loten, 91; Annuiteit 3%, 82-82 1/2; Belg. 3% Eng. Uitgifte., 85 1/2; Belgische Rent 3%, 73 5/8-73 3/4; Bons 1917, 103 5/8; Cedulas 6%, 112 1/8-112 1/2; id. 6% L, 111 1/2; id. 7% H, 116 1/2; id. 5% K, 97 5/8-97 3/4; id. 5% A goud, 106 1/4; Argentijn 4 1/2 1888 Buitenl. Schuld, 99 1/4; id. 4 1/2 1888 Binnenl. Schuld, 99 3/16; id. 4 1/2 1911 Buitenl. Schuld, 97 1/4 k.; Buenos-Ayres 4 1/2, 98 1/4-98 9/16; Pavimentacion, nieuwe 90 1/2 k.; Brazilië 4% rescission, 82 3/4-83; id. 4% 1889. 82 3/4-83; id. 4% 1910, 83 1/4 k.; id. 4 1/2 1883-88; 93; id. 5% funding 1914, 131 3/4-132; Uruguay 3 1/2. 75 3/4; id. 5%, 95 1/2 v.; Cedules Uruguay 6%, 106 1/4; Guatemala, 56 3/4; Venezuela, 73; Mexico 3%, 44 k.; id. 5%, 62 1/2; Rusland 5%, 92 3/4; id. 4% Nicolas, 90 v.; id. 4% 1880, 75 1/2 v.; id. 3% 1859, 64 1/2 v.; China 4 1/2, 88 1/2-87 v.; id. 6%, 97 v.; Japan 4% 1905, 105 1/4; id. 1899, 94 1/8; id. 4 1/2. 128; id. 5% IJzeren Sp. Yen, 110,3/4; Rumenië 5%, 90 v.; id. 4 1/2%, 77 1/4-77 1/2; id. 4% 1890, 88; id. 1894, 73 1/2; Goud Rent, 71 3/4; Nat. Metall., 60 1/4; Bulgarië, 78 3/4 k.; Turk 4%, 91 7/8; Kuala, 169 1/4; Kuang, 103 1/2; Sennah, 73 1/4; Kalitenga, 70 1/4; Tjisalak, kap. 89 1/2; id. aand. 250; Telok-Dalam, 535 v.; Deli Moeda, kap. 311-310; id. div. 93 1/4-93 1/2; Galang-Besar, 6.65; Financière, 277-274; Federated, 810; Grosnyi, gew. 2700-2710; id. pref. 3000; Nafta, kap. 104 1/2; id. div. 240 v.; Crédit Nat. Ind., gew. 310; id. pref 322 1/2; Roumanie Pétroles, kap. 141; id. div. 100 k.; Banque Belge Prêts fonc., obl. 485-490; id. pref. 1100-1110; Crédit fonc. Sud-Amér., obl. 485-490; id. pref. 1100-1110; Electrique Anversoise, kap. 302 1/2 v.; Electricité de l'Escaut, kap. 135-136; Edificadora, 492; Tr. de Rotterdam, kap. 101.

VERMAKELIJKHEDEN

ZATERDAG 18 OOGST

SCALA, 9. — Het leven van Franske, kluchtig zangspel.
EDEN, 4 tot 11. — Veu' wa' na nie? revue.
PALATINAT, 8. — Klein Bohemen, operette.
ODEON, 7 1/2. — Hart en hand, tooneelspel.
WINTERGARTEN, 4 tot 12. — De lievelingsvrouw van den Maharadjah, film.
PRINS ALBERT, 8 1/2. — Hart en hand, tooneelspel; Gewroken, film.
ALHAMBRA, 8 1/2. — Awel! Awel! revue.
FOLIES BERGERE, 4 tot 11 1/2. — De geheimschrijvende koningin.
EXCELSIOR, 8. — Marino Marineili, de Bloednacht van Venetië.
WINTERPALEIS, 8 1/2. — Verandering van programma.

Laatste Uur

FRANSCH LEGERERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Vrijdag 17 Augustus. — Officieel:

In **België** is een aanval der Duitschers op de nieuwe Fransche stellingen aan weerszijden van **Steenbeke**, totaal mislukt. Gisteren, bij het vallen van den nacht, hebben de Duitschers, na een intense beschieting der Fransche stellingen, een levendigen aanval geworpen op een front van meer dan 2 km. tusschen den **Molen van Vaucleroe** en de hoogvlakte van **Californië** inbegrepen. Teruggeworpen door het vuur der artillerie en der Fransche infanterie, hebben de Duitschers op geen enkel punt de Fransche linies kunnen genaken. Hevige en herhaalde aanvallen op de Fransche stellingen, kortelings genomen ten Oosten van **Cerny**, hebben hetzelfde bloedige mislukken ondergaan.

Het wordt bevestigd dat de Duitsche verliezen, in den loop der operaties van 13 op 15 Augustus, in de streken van de hoogvlakte van **Craonne**, bijzonder zwaar geweest zijn.

Een Duitsche overvalspoging ten Westen van **Braye en Laonnois** is gemakkelijk gefnuikt. In **Champagne** bedrijvigheid der twee artillerieën in de streek van den **Mont Blond** en den **Cornillet**. Op de twee **Maas**-oevers hevige artillerieaktie. Op den rechteroever hebben de Duitschers, na een korte beschieting, een hevigen aanval geworpen op het front, gelegen tusschen den Noordhoek van het **Caurières**-bosch en **Bezonvaux**. De onmiddellijke Fransche tegenaanvallen en de nauwkeurigheid van het Fransche vuur hebben van bijna alle punten de Duitschers teruggeworpen, die er in gelukt waren voet te krijgen in de vooruitgeschoven elementen der eerste Fransche linie. Niets te melden op het overige van 't front.

Dreigend konflikt tusschen Kerensky en de Soviet

Men meldt uit St-Petersburg dat een konflikt tusschen Kerensky en de Soviet onvermijdelijk is. Alle demonstratieve besluiten van den Raad van Arbeiders en Soldaten zijn ongunstig voor Kerensky.

Ministerkrisis in Engeland

« Extrabladet » te Kopenhagen vernneemt uit Den Haag dat Balfour uit het ministerie getreden is en Churchill waarschijnlijk de portefeuille van buitenlandsche zaken zal overnemen.

Pacifistische betoogingen in Rusland

Men meldt uit Petrograd dat in de laatste dagen in talrijke steden groote betoogingen werden ingericht door soldatenvrouwen. Zij eischten een onmiddellijken vrede en de makoming der ondersteuningsbeloften. Talrijke personen werden gedood ten gevolge van het ingrijpen der militairen.

Venizelos

Athene, 16 Augustus. — Venizelos verzocht de Kamer om de toelating den staat van beleg over geheel Griekenland uit te roepen.

Stakingen in Spanje

Madrid, 16 Augustus. — De mijnwerkers in Rio Tinto zijn in staking gegaan.

De strijd in het Westen

Berlijn, 17 Augustus. — De « Berliner Lokalanzeiger » meldt uit Rotterdam: Naar een Reuter-telegram slingerden de Engelschen, die gisteren tusschen Lens en Loos vooruitdrongen, blikken doozen met olie midden in de Duitsche linies, waardoor sterke rookwolken ontstonden.

SPORT

WINDHONDENRENNEN

Kynodroom « Muggenberg »

Uitslagen van Vrijdag 17 Augustus 1917:

Iste koers:	1. Solitaire; 2. Mirette.	
2de	»	1. Blanco; 2. Sauterelle.
3de	»	1. Marron; 2. Jim Spring.
4de	»	1. Little Rat; 2. Orchidée.
5de	»	1. Marron et Solitaire, dead heat.
6de	»	1. Mon Plaisir; 2. Phlox.
7de	»	1. Blanco; 2. Spiroa.
8ste	»	1. Lilas Blanc; 2. Jim Spring.
9de	»	1. Mascotte Fortunia; 2. Fin Malin.
10de	»	1. Tigre; 2. El Ciclon.

Uit het Luiksche

In het land van Hoei. — Te Lens-St-Remy. — Een vrouw en twee kinderen geheel verkoold. — Een brand was uitgebroken te Lens-St-Remy in een huisje bewoond door een braaf arbeidersgezin. Ongelukkiglijk begaf zich Mevr. Beune, op het oogenblik dat de brand ontstond, naar boven, waar op een zolderkamertje zonder dakuitgang, zich haar zoontje bevond, evenals de kleine Mariette Dupont, in vakantie bij haar en wier moeder te Brussel woont. Mevr. Beune en de kinderen, verstikt door den rook, konden zich niet redden, vielen neer en vonden een afgrijselijken dood in den vuurpoel.

Een drama te Marneffe. — Afschuwelijke zustermoord. — Marneffe, een klein plaatsje in Haspengouw, komt het tooneel te worden van een vreeselijke misdaad; in deze gemeente woont, met zijn ouders, Louis Bertrand, 24 jaar oud, typograaf; zijn zuster Odile, getrouwd met Levas, van Fallais, woont op eenige meters afstand. Sinds eenigen tijd heerschte er oneenigheid tusschen Louis Bertrand en zijn zuster. In den allerlaatsten tijd was deze vijandschap veranderd in onverzoenlijken haat. Dinsdagnamiddag, besloten er een einde aan te maken, begaf zich Louis Bertrand, gewapend met een geweer, naar zijn zuster, die hij alleen thuis wist. Een heftig tooneel deed zich voor en ten slotte schoot de jonge moordenaar tweemaal op zijn zuster, die doodelijk getroffen neerviel. Het Parket is te Marneffe afgestapt en de moordenaar opgesloten in de gevangenis van Hoei.

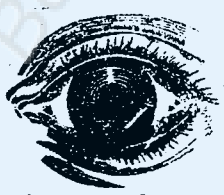
VERVIERS. — **Ernstige zaak.** — De bevolking is in den laatsten tijd zeer opgewonden geweest bij het vernemen dat er vervolgingen waren ingespannen tegen een gewichtig ambtenaar der bevoorrading van de stad. De kommentaren hebben de feiten aanmerkelijk vergroot, maar de instruktie komt een goeden stap vooruit te doen; de schuldige, n.l. een zekere H..., was bediende bij het Nationaal Komiteit, bij den dienst van het meelbeheer, belast met de verdeeling van het meel tusschen de bakkers, volgens het aantal hunner klanten en teekende de uitgangbons van het meel bij het verlaten van het stadsmagazijn. H... heeft bekentenissen gedaan: hij boekte geringere hoeveelheden dan die, in werkelijkheid geleverd en streek het verschil op. Het nadeel uit dien hoofde veroorzaakt beloopt verscheidene duizenden franks, zonder dat men het werkelijke bedrag heeft kunnen vaststellen; de feiten zijn twee jaar geleden begonnen. De zaak zal voor de korrektioneele rechtbank gebracht worden.

BERICHT AAN DE BEVOLKING

Ik koop alle soorten van oude en nieuwe goederen aan hooge prijzen, zooals: oude tapijten, kleederen (oude en nieuwe), schoenen en meubelen. Alle beschadigde en onbruikbare goederen. Komt op aanvraag ten huize.

JAAK FREIJSEN, Gummarusstraat, 8
(nabij St-Jansplein) 2771

- Brillen, Neusnijpers -

Ign. J. H. Niesman
Gezichtkundige
Electricien
Lange Nieuwstr. 50
ANTWERPEN
Accumulators Motors

Aanstonds gevraagd
BOUWONDERNEMING BAUWENS
6, RIOOLSTRAAT, 6

200 Grondwerkers, riggelplaatsers en meestergasten voor Libramont (België). Hoog loon. Vrije reis. 2886

GEVRAAGD
Machtige
Brandverzekeringsmaatschappij
zoekt vertegenwoordigers.
Schr. bureel v. het blad: A. Z. n. 128.

INKOOP
van alle Juweelen, van groote en kleine waarden, brillantn, diamanten, perles-fines, oude horloges, geloste panden uit den Berg, aan de hoogste prijzen; seffens geld.
Schattingen worden kosteloos gedaan. Inlichtingen met plezier gegeven. Op aanvraag komt men ten huize.
Groote partij diamanten en juweelen worden per occasie verkocht aan oorlogsprijs.
Men lette goed op het adres:
IN DEN GOUDWINKEL
22, MELKMARKT, 22, ANTWERPEN
Huis van vertrouwen 2274

BLOEDPILLEN
« ANTIDOLOR »
Onbetaalbaar geneesmiddel voor jonge meisjes en vrouwen, lijdend aan bleekzucht, anemie of bloedarmoede, algemeene verzwakking. Geneest in enkele dagen: verliezen in 't wit, pijn in rug en lenden, vermoeidheid, enz. Vooral jonge moeders, door allerlei verliezen verzwakt. Aanbevolen.
De doos: 2 fr. — Algemeen depot:
Groote Apotheek-Drogerij VINCART
113-115, h. Montigny- en Brusselschestr.
ANTWERPEN-ZUID
(Recht over het Zwemdok)
Zon- en feestdagen den ganschen dag open. 2794

PLAASTER
Gereedgemaakte verwen,
alle kleuren
Zeemvellen — Opneemdoeken
VAN DYK
KALK SPONZEN ZEEMVELLEN WITSEL
Kobokenstr. 19, Antwerpen
Groote keus in borstelwerk, koord
Garens, poetsgoed, enz.
CEMENT

Handel in Oude Juweelen
Frans VAN KERCKHOVEN
1, Anneessenstr., 1, Gemeenteplaats
INKOOP
van OUDE JUWEELEN aan den hoogsten prijs
Schattingen GRATIS
inkoop van diamant, paarlen, enz.
Groote keus in occasiejuweelen
Verzorgde reparatiën 2852

Druk.-Uitgever H. Weyenbergh, Baapstraat, 39
Borgerhout

JA, MAAR OP RESTWELL RUST MEN BETER
DEN RESSORT VOOR HET VOLK! RESTWELL
OVERTROKKEN RESSORTS ZIJN NESTEN VOOR STOF. WAAR GEEN STOF, ZIJN GEENE MIKROBEN. WAAR GEENE MIKROBEN, ZIJN GEENE ZIEKTEN.
DRIEDRAAD EN VIERDRAAD ZOOGENAAMDE RESSORTS, ZIJN GEEN RESSORTS, MAAR METALEN HANGMATTEN
WEG MET VUILE RESSORTS! WEG MET SLECHTE RESSORTS!

ZIE DE ONNATUUR- LIJKE POSITIE DES LICHAAMS OP DRAADHANGMATTEN. VERMOEID STAAT MEN OP!

NATUURLIJKE POSITIE DES LICHAAMS OP RESTWELL-RESSORTS. MEN ONTWAAKT FRISCH EN GEZOND VOOR DEN ARBEID.
MEN NEEMT DE MAAT TEN HUIZE OP AANVRAAG.
RESTWELL-RESSORT, GANSCH METAAL, ZONDER HOUT, KOORDEN OF OVERTREKSEL
WOOTONS BEDSTEAD WORKS 98 JORDAENSSTR ANTWERPEN

TE HUREN GEVR. eene gemeubel. woning, liefst centrum stad. Offerten onder letters D. B., bureel gazet. 2888

TE HUUR sch. gemeubel. kamer met 2 beddens, met of zonder pensioen: 32, St-Jacobsmarkt.

Gevraagd
300 Grondwerkers
voor GOUVY (BELGIE)
Loon van 0.75 fr. tot 0.87 fr. per uur
Zich melden
van 9 tot 1 en van 3 tot 6 uur (torenuur)
28, KORTE WINKELSTRAAT, 28
ANTWERPEN
Vertrek iedere Vrijdag. 2863

Meubelen
Eet- en slaapkamers mass. eik, mahonie en notel. aan halven prijs Mod. eetkam. massief eik, kompleet 210 fr., waarde tot 450 fr.; mass. notel. Le XVI eet- en slaapk. kompl. tegen 425 fr., waarde 700 fr. Gebeeldh. eik, slaapkam. kompl. 365 fr., waarde 500. Elken buffetten, 60 fr., alsook tafels, spiegels, stoelen, portemanteau, piedestals, keukenstoelen, enz., enz. Profiteert van de occasie.
Lange Kievitstraat, 76 3562

Privaat Lessen
in DUITSCH en ENGELSCH, ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer mat. prijzen, 58, Provincienstr., Antwerpen. 1119

Meubelen
Haastig te koop aan halven prijs 10 prachtige eetzalen, massief eik, notelaar en mahoniehout, met leder, stoelen; 20 sch. slaapkamers, massief eik; spiegelkassen, lavabos mod. keukenbuffetten tafels en zetels, salongarnituren. Moet weg binnen 8 dagen aan de helft der waarde. Kom zien en overtuigt u.
PALEISSTR., 89
over het politiebureel Antw.-Zuid. 2726

BOUCHOUT
(Gillegom)
Te huur schoon cottage, voordeelige voorwaarden. Bevrag. Kipdorp, 10, voormiddag. 2801

AUTO PIANO
PIANOLA beste merk als nieuw, 5000 fr. gekost hebbend, te koop per occasie aan voordeelige prijs. Lange Beeldekenstr., 241. 1997

INSTITUT RACHOR
Lge Nieuwst., 10
(Beurs)
Dagelijks kan men inschrijven
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en jonge Juffers.
STENO.
DACTYLOGRAPHE
BOEKHOUDEN
LEVENDE TALEN
Prépraez-vous en quelques mois à l'emploi de:
DACTYLOGRAPHE
COMPTABLE
VIVANTES
Inscriptions ch. jour:
Lgue r. Neuve, 10
(Bourse) 300

Vraagt aan uwen Leveraar
De Waschpoeders
BLANCO-KALIUM-ZODAX
Zeeppoeder met bandjes **BLANCO**, beste hoedanigheid
De Kernzeep met bandjes BLANCO
De produkten BLANCO zijn ontegensprekelijk de beste en voordeeligste
te ANTWERPEN: 12, Stijfselstraat
te BRUSSEL: 46, De Brouckèreplaats
te LUIK: 8, rue des Dominicains
2318

GELD verkrijgbaar
Het administratiekantoor, MORETUSLEI, 51, verstrekt geldleeningen onder borgtocht, op salarissen, hypotheken, vruchtgebruik, enz.
RENTE 5% 'S JAARS
Bureau van 8 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 uur. 771
Geldzendingen naar Holland

Roepzaal "MARNIX"
1, TERNINCKSTRAAT, 1
(boek Kasteelpleinstraat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 320

SOLDATENTROOST
Afdeeling van VOLKSOPBEURING
Kantoor: KATELIJNEVEST, 2, ANTWERPEN
Geopend alle werkdagen van 10 tot 7 Torenuur
KOSTELOOZE en onmiddellijke inlichtingen over Belgische soldaten en krijgsgevangenen.
Allervoordeeligste pakken met EETWAREN uit Holland naar de Duitsche Kampen. — Prijzen: 4.50 fr., 6.25 fr., 9.50 fr. en 12.50 fr.
Deze pakken komen zeer snel toe, en zijn het dubbele waard.
Ook warme WINTERKLEEDEREN, TABAK en SIGAREN kunnen aan de helft der echte prijzen verzonden worden.
Eigengemaakte pakjes tot 5 kilogr., op het kantoor besteld, worden KOSTELOOS naar de Belgische krijgsgevangenen doorgezonden.
KATELIJNEVEST 2, ANTWERPEN

Gevraagd te huren
GROOTEN HOF met STALLING
rond het omliggende van Antwerpen
Schrijven adres Gazet G. Z.
2887

2000 ARBEIDERS
Gevraagd
voor Spoorweg in de Provintie
Luxemburg - Bertrix
Goede Kost, Huisvesting en Loon
Bureel: SUIKERRUI 1
ANTWERPEN
2884

Mengelwerk van « Het Vlaamsche Nieuws » 111

DE VROOLIJKE AVONTUREN VAN SAMUEL PICKWICK

door
CHARLES DICKENS

Een zeer indecente jongeheer, die niets anders dan een paar vlerken aanhad, speelde voor kok. In de verte zag men den toren der kerk van Langhamplace, en het geheel vormde een « valentine », waarvan, gelijk door een bericht voor het venster werd aangekondigd, in dezen winkel een groot assortiment voorhanden en voor achttien pence het stuk te koop was.

— Ik zou het waarlijk vergeten hebben, zeide Sam, en dit zeggende, trad hij zonder dralen den winkel binnen, en vroeg om een velletje best verguld postpapier en eene stijve pen, die niet sprikkelde.

Zoodra hij het verlangde had bekomen, ging hij verder naar Leadenhall-Market, en dat wel met eene haast, zeer verschillend van zijn vorigen langzamen tred. Toen hij hier rondzag, ontdekte hij een bord, waarop de kunstige schilder een voorwerp had afgebeeld, dat een zweem had van een blauwen olifant; met een haviksneus in plaats van een snuit. Hij vermoedde terecht, dat dit het « Blauwe Zwijn » moest wezen; trad het huis binnen, en vroeg naar zijn vader.

— Het zal nog wel een uur aanloopen, voordat hij hier komt, zeide de jongejuffer, die het opzicht over het buffet voerde.

— Goed, zeide Sam. Geef mij dan, als 't u belieft, een glas cognacgrog en den inktkoker.

Het verlangde werd gebracht; het meisje stampte daarop de kolen in den haard vast op elkander, zoodat het vuur niet hard branden kon, en nam den pook mede, opdat men het niet zou kunnen aanstoken. Sam plaatste zich aan een tafeltje dicht bij den haard, en haalde zijn velletje postpapier en zijne stijve pen voor den dag. Eerst bekeek hij zijne stijve pen om te zien of er ook haartjes in waren; toen veegde hij de tafel af, opdat er geene kruimels onder het papier zouden komen; daarna sloeg hij zijne mouwen op, en zette zich in postuur om te gaan schrijven.

Voor heeren en dames, die niet vlug met de pen zijn, is het schrijven van een brief geene gemakkelijke taak. Zonder op het verloop van den tijd acht te slaan, had Sam ruim anderhalf uur doorgebracht met letters van een halven duim grootte te teekenen, hetgeen niet zonder ongelukken was toegegaan — want wanneer hij eene verkeerde letter met zijn pink uitveegde, koste het hem veel moeite, om de nieuwe, die op de vlak moest komen te staan, zichtbaar genoeg te maken — toen de deur geopend werd, en zijn vader binnentrad.

— Zoo, Sampje! zeide de vader.

— Zoo, oude blauwrok! zeide de zoon. Wat zijn de laatste berichten van stiefmoeders gezondheid?

— De patiënt heeft een goeden nacht gehad, maar is van morgen bijzonder onrustig en ongemakkelijk, zeide de oude Weller.

— Zij wordt dus nog niet beter? vroeg Sam.

— Erger, integendeel, antwoordde de oude. Maar wat voert ge uit, Sampje?

— Ik heb al gedaan, antwoordde Sam, eenigszins bedremmeld. Ik ben aan het schrijven geweest.

— Dat zie ik, hernam Weller. Toch niet aan een meisje, hoop ik!

— Waarom zou ik er niet voor uitkomen? antwoordde Sam. Het is eene valentine.

— Wat? riep de vader vol ontzetting uit.

— Eene valentine, herhaalde Sam.

— Samuel, Samuel! zeide de oude Weller op een verwijtenden toon, dat had ik niet van u gedacht. Gij hebt het waarschuwend voorbeeld van uw vader gezien, die zoo zwaar voor zijne misstappen heeft moeten boeten. Zoo dikwijls heb ik er met u over gesproken. Gij hebt met eigen oogen uwe stiefmoeder gezien, en dat is eene les, die ik niet dacht, dat gij zoudt kunnen vergeten — en toch — neen, Samuel! ik had het niet van u gedacht.

De brave man was zoo diep ontroerd, dat hij Samuels glas aan zijn mond zette en het leeg dronk.

— Wat scheelt er aan? vroeg Sam.

— Zwijg maar, zeide zijn vader. Het zal wel een zware slag voor mij wezen op mijn ouden dag; maar ik ben nogal taai, en dat is een troost, zooals de oude kalkoen zeide, toen de boer voornemens was hem te slachten.

— Wat zal een zware slag wezen, vroeg Sam.

— U te zien trouwen, Sampje! U het slachtoffer van het huwelijk te zien worden, terwijl gij in uwe onschuld denkt, dat gij er veel geluk van te wachten hebt. Dat is een zware slag voor het hart van een vader.

— Gekheid! zeide Sam. Ik ga nog niet trouwen, en derhalve behoeft gij het u niet aan te trekken. Ik weet wel, dat gij verstand van zulke zaken hebt. Laat u eene pijp geven, en ik zal u den brief voorlezen.

Wij weten niet zeker, of dit aanbod van eene pijp of wel de troostrijke gedachte dat er bij zijne familie een noodlottige onbedwingbare trouwzucht in het bloed zat, den ouden heer tot bedaren bracht. Misschien droegen beide oorzaken daartoe bij; want terwijl hij den tweeden troostgrond bij zich zelven mompelde, trok hij aan de schel, om den eersten te bestellen. Vervolgens trok hij zijn jas uit; en nadat hij zijne pijp had aangestoken en zich met zijn rug naar het vuur geplaatst, zoodat hij tegelijkertijd het volle genot der warmte hebben en tegen den schoorsteenmantel leunen kon, gaf hij, met een gezicht, waarvan de trekken door den invloed van den tabak reeds veel verzacht waren, zijn zoon verlof om « op te dreunen ».

Sam doopte zijne pen in, om onder de hand te kunnen korrigeeren, en begon met een theatrale houding:

— Beminnelijke...

— Halt! zeide de oude Weller, terwijl hij aan de schel trok. Een dubbel glas van ge weet wel, meisje.

Het meisje verscheen, verdween, kwam terug en verdween nogmaals met grooten spoed.

— Zij schijnen u hier al te kennen, zeide Sam.

— Ja, zeide zijn vader. Ik ben hier wel eens meer geweest. Ga nu maar voort, Sampje!

— Beminnelijke... herhaalde Sam.

— Het is toch geen vers? viel hem de oude in de rede.

— Neen, neen, antwoordde Sam.

— Daar ben ik blij om, hernam de oude. Een vers is niet natuurlijk. Niemand spreekt ooit op rijm, behalve de hondenslager op feestdagen, of de kerels die met Warren's schoonsmeer te koop loopen, en zulk gemeen volk. Met verzenmaken moet gij u nooit ophouden, Sampje! Begin nu maar weer!

Met den deftigen ernst van een recensent nam de oude Weller zijne pijp weder in den mond; en Sam begon weder:

— Beminnelijke schoone — neen, schoone — de e moet eene o zijn. Ik ben een beetje in de ver... ver... ik weet niet, wat hier staat, zeide hij, terwijl hij zich verdrietig met zijne pen achter het oor krabde, en peinzend naar den zolder zag.

— Kijk er dan naar, zeide de oude Weller.

— Dat doe ik al, zeide Sam; maar daar is eene vlak op dat woord. Ver... ver...

— Verlegenheid, misschien? zeide de oude Weller.

— Neen, dat niet, zeide Sam. Wacht eens! — ver... verbouwereerdheid — ja verbouwereerdheid.

— Ik zou denken, dat verlegenheid beter was, merkte de oude heer aan.

— Maar zou verbouwereerdheid niet fatsoenlijker wezen? hernam Samuel.

— Dat zou wel kunnen zijn, antwoordde de oude. Ga maar voort, Sampje!

— Ik ben een beetje in de verbouwereerdheid om u te schrijven, — las Samuel, — want gij zijt een lief meisje van top tot teen.

— Dat is heel aardig gezegd, Sampje! merkte de oude Weller aan.

— Dat denk ik er ook van, zeide Sam, zeer gevleid door deze lofspraak.

— Weet gij, wat ik vooral goed vind, Sampje? hervatte de oude Weller; dat gij er ook geene gekke namen in brengt — geen Venus of zoo iets. Ik weet waarlijk niet, waar het toe dient om een meisje Venus of Engel te noemen, Sampje.

— Ik ook niet, zeide Sam.

— Men zou haar evengoed een meermin of een eenhoorn kunnen noemen, of kortweg het wapen van Engeland, waarop men eene geheele menagerie van onbekende beesten bijeen heeft.

— Gij hebt groot gelijk, zeide Sam.

— Lees nu maar voort, Sampje!

Sam gehoorzaamde en las, terwijl zijn vader met grooten ernst bleef staan rooken:

— Vóór dat ik u zag, dacht ik, dat de eene vrouw net zoo was als de andere.

— Dat zijn ze ook, merkte de oude Weller terloops aan.

— Maar nu zie ik, vervolgde Sam, dat ik het glad mis heb gehad, en dat ik zoo blind ben geweest als een stokoude knol; want er is geen meisje zooals gij, en ik vind u oneindig veel liever dan alle anderen. — Ik dacht dat ik wel zou doen, als ik hier een beetje stout sprak, zeide Sam, opziende.

De oude Weller knikte goedkeurend, en Sam vervolgde:

(Wordt voortgezet.)